

KAIŠIADORIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS

2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Parengė
O n a T o m k u v i e n ė

Kaišiadorių rajono savivaldybės
viešosios bibliotekos vyr. metodininkė
Kaišiadorių rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 2023 m.
Tel. (8 346) 51902, tel./faks. (8 346) 51 284
El. paštas metodininkas@kaišiadoriuvb.lt

TURINYS

Įvadas	3
Kaupti, tvarkyti ir saugoti universalų spaudinių ir kitų dokumentų fondą, atitinkantį bendruomenės poreikius	6
Skatinti informacinės visuomenės plėtrą	11
Gerinti paslaugų kokybę, plečiant jų asortimentą, sudarant lygias prieigas prie informacijos galimybes visiems gyventojams, ugdant gyventojų informacinį raštingumą	19
Rengti literatūros sklaidos renginius bibliotekose	22
Dalyvauti regioninėse, respublikinėse arba tarptautiniu būdu remiamose kultūros programose ir projektuose	28
Stiprinti bibliotekos įvaizdį, kurti naujovišką biblioteką	31
Skatinti ir ugdyti darbuotojų profesionalumą ir darbo motyvaciją	32
Administruoti bibliotekų veiklą	33
Išlaikyti ir plėsti viešosios bibliotekos infrastruktūrą	35
Išvados	37

IVADAS

Kaišiadorių rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir 23 struktūriniai teikė rajono visuomenei kultūros, informacijos, mokymosi žinias bei turiningo laisvalaikio paslaugas ir ženkliai prisidėjo prie jų gyvenimo kokybės gerinimo.

Viešoji biblioteka ir padaliniai įgyvendino savo vieną iš pagrindinių funkcijų – skaitymo skatinimą, knygos populiarinimą ir sklaidą, jaunojo skaitytojo ugdymą. Sėkmingai dalyvauta „Vasaros skaitymuose“, surengta įdomių susitikimų, knygų aptarimų, pristatymų vaikams ir suaugusiems. Didelio susidomėjimo ir palankaus įvertinimo sulaukė projektai „Gerinti sveikatos žinias – į biblioteką“, „Skaitmeninio raštingumo mokymai. Grafinis dizainas“. Viešoji biblioteka ir padaliniai iš viso surengė 616 renginių, iš jų 201 parodą. Viešoji biblioteka suorganizavo 71 edukacinį renginį.

Parengtos 2 akcijos, 3 edukacijos „Istorijos skanėstai“ (295 dalyviai), „Žodžių žaismas“ (135 dalyviai), rajoninis pasakų sekimo konkursas sulaukė didelio vaikų susidomėjimo (60 dalyvių). Viešojoje bibliotekoje ir 6 padaliniuose vyko vasaros stovyklos „Išmaniai ir kūrybingai bibliotekoje“. Stovyklų renginiuose aktyviai dalyvavo ukrainiečių vaikai.

Viešoji biblioteka įsijungė į Tarptautinį dokumentinio kino festivalį „Nepatogus kinas“ bibliotekoje, sudarė galimybę gyventojams nemokamai žiūrėti visą „Nepatogaus kino“ programą (9 kino filmai). Tiesiogines transliacijas bibliotekose stebėjo 174 asmenys.

Parengtos 4 interaktyvios viktorinos, 3 akcijos, 8 virtualios parodos. 2 virtualios parodos skirtos asmenims: „Šventojo rašto vertėjas kunigas Česlovas Kavaliauskas“, „Antanas Bernatonis – lietuvių tradicinės kultūros puoselėtojas“, 6 virtualios parodos „Iš knygų lentynos“. Viešosios bibliotekos svetainėje, rubrikoje „Kaišiadoriečiai kuria“, pristatyta 2 naujos kaišiadoriečių knygos. Rubrikoje „Knygos apie Kaišiadorių kraštą ir jo žmones“ parengtos 3 pateiktys. Viešosios bibliotekos fojė veikė 8 interaktyvios medijos.

Parengta paraiška Jaunimo savanoriškos tarnybos (JST) akreditacijai gauti. Akredituota, bet jaunimas savanoriauti į biblioteką neatvyko.

Viešoji biblioteka ir padaliniai dalyvavo Skaitymo iššūkyje „Vasara su knyga“. Skaitymo iššūkį įveikė 617 dalyvių, perskaitė 3397 knygas. Tarp regiono bibliotekų Kaišiadorių viešoji biblioteka – III vietoje. Stasiūnų padalinio skaitytojas, penktos klasės mokinys, dalyvavęs Skaitymo iššūkyje, perskaitęs daugiausiai knygų, laimėjo paskatinamąjį prizą – mobilųjį telefoną.

Viešoji biblioteka dalyvaujama iniciatyvoje „Biblioteka visiems“ siekia plačiau atverti duris skirtingų poreikių turintiems lankytojams. Viešoji biblioteka bendradarbiauja su Kaišiadorių Šv. Faustinos mokykla – daugiafunkciniu centru, Kaišiadorių socialinių paslaugų centru, Kaišiadorių rajono neįgaliųjų draugija, Kaišiadorių krašto neįgaliųjų sąjunga, Kaišiadorių trečiojo amžiaus universitetu. Viešoji biblioteka teikia paslaugas – lego – robotikos edukacinius užsiėmimus; pažintis su virtualia realybe – 3D akiniais (Šv. Faustinos mokyklos auklėtiniams); skaitmeninio raštingumo mokymai (senjorams, neįgaliesiems); sveikatinimo projektas (senjorams, neįgaliesiems).

Viešoji biblioteka dalyvauja LNB skaitymo skatinimo programos projekte „Knygų startas“, kurio metu naujagimiams ir jų tėveliams dovanojamas ankstyvojo skaitymo skatinimo lauknešėlis. Kaišiadorių viešoji biblioteka mažiausius skaitytojus ir jų tėvelius pakvietė dalyvauti naujoje „Knygų starto“ akcijoje – auginti „stebuklingąją“ pupelę.

Pagerėjo bibliotekų aprūpinimas naujomis knygomis ir kitais dokumentais. Iš Kultūros ministerijos gautas valstybės lėšas bei Savivaldybės skirtas lėšas įsigyta 7027 fiz. vnt. dokumentų 847 pavadinimų (390 fiz. vnt. daugiau negu 2021 m.)

Savivaldybės viešosiose bibliotekose užregistruota 5367 vartotojai, jiems išduota 80898 leidiniai. Bibliotekose apsilankė 69371 lankytojas, 1352 lankytojais daugiau negu 2021 metais. Skaitymas gyventojams išliko prioritetu, išduota 80,9 tūks. fiz. vnt. dokumentų.

37 bibliotekininkai kėlė kvalifikaciją, dalyvaudami nuotoliniuose mokymuose, seminaruose, mokymuose, konferencijose.

Kaišiadorių viešajai bibliotekai skirta asociacijos „Langas į ateitį“ padėka už bendradarbiavimą įgyvendinant „Saugesnio interneto savaitės“ veiklas ir indėlių kartu kuriant geresnį internetą.

Pravieniškių padalinio bibliotekininkė Marytė Drulienė tapo Lietuvių kalbos draugijos viktorinos pirmos vietos laimėtoja.

Kaišiadorių rajono savivaldybės Kultūros premija skirta Zūbiškių padalinio bibliotekininkei Onai Raudeliūnienei už vietos bendruomenių narių įtraukimą į kultūrinę veiklą, puoselėjant Kaišiadorių krašto kultūros paveldą ir gyvąją tradiciją.

Bibliotekos tikslų ir uždavinių įgyvendinimas 2022 m.

01. Tikslas: Sudaryti sąlygas informacinių paslaugų plėtrai, literatūros sklaidai bei ugdyti gyventojų informacinius gebėjimus

Siekiant šio tikslo įgyvendinti uždaviniai, pasiekti rezultatai.

01.01. Uždavinys: Kaupti, tvarkyti ir saugoti universalų spaudinių ir kitų dokumentų fondą, atitinkantį bendruomenės poreikius

Numatyta 2022 m. veiklos plane vertinimo kriterijai	Pasiekti rezultatai	
	Įvykdyta	Proc.
Įsigytų naujų dokumentų pavadinimų – 800	847 pavadinimai	105,9
Įsigytų naujų dokumentų vienetų skaičius – 7000	7027 fiz. vnt.	100,4
Užsakytų periodinių leidinių pavadinimų skaičius – 25	25 pavadinimai	100,0
Nurašytų dokumentų skaičius – 8 000	5956 fiz. vnt.	74,5
Atliktų dokumentų fondo inventorizacijų skaičius – 2	1 (Varkalių padalinys)	50,0
Parengtų ir integruotų į e. katalogą bibliografinių įrašų per metus – 800	1285 įrašai	160,6

01.02. Uždavinys: Organizuoti ir vykdyti vartotojų ir lankytojų aptarnavimą, suteikiant priegabą prie informacijos išteklių.

Numatyta 2022 m. veiklos plane vertinimo kriterijai	Pasiekti rezultatai	
	Įvykdyta	Proc.
SVB sutelktumo proc. – 18,7	18,5	98,9
Registruotų skaitytojų skaičius – 5500	5367 skaitytojai	97,6
Lankytojų skaičius – 68000 Virtualių apsilankymų skaičius – 35000	69371 lankytojai 7262 virtualūs lankytojai (svetainės)	102,0 20,7
Išduotų dokumentų skaičius – 85000	80898 fiz. vnt.	95,2
Įvykdytų bibliografinių užklausų per metus skaičius – 6000	6242 užklausos	104,0

01.03. Uždavinys: Gerinti paslaugų kokybę, plečiant jų asortimentą, sudarant lygias priegas prie informacijos galimybes visiems gyventojams, ugdant gyventojų informacinį raštingumą

Numatyta 2022 m. veiklos plane vertinimo kriterijai	Pasiiekti rezultatai	
	Įvykdyta	Proc.
Mokymuose dalyvavusių gyventojų skaičius – 100	e. sveikata mokymai 206 dalyviai Viso 414	414,0
Suteiktų individualių konsultacijų gyventojams skaičius – 1000	2156	215,6
Apmokytų vartotojų naudotis e. katalogu ir kitomis duomenų bazėmis skaičius – 150	211	140,6
Žodinių renginių skaičius – 300	415 žodinių renginių	138,3
Parodų skaičius – 200	201 paroda	100,5
Renginių lankytojų skaičius – 8 000	10329 renginių lankytojai	129,1
Įveikusią Skaitymo iššūkį skaičius – 450 perskaitytų knygų skaičius – 2250	596 dalyviai	132,4
	perskaityta 3397 fiz. vnt.	151,0
Parengtų projektų skaičius – 2	2	100,0

01.04. Uždavinys: Skatinti ir ugdyti darbuotojų profesionalumą bei darbo motyvaciją, stiprinti kompetenciją bibliotekinės veiklos kokybės, informacinių technologijų, vartotojų mokymo bei konsultavimo srityse

Numatyta 2022 m. veiklos plane vertinimo kriterijai	Pasiiekti rezultatai	
	Įvykdyta	Proc.
Darbuotojų dalyvavusių tobulinimo renginiuose proc. – 60 proc.	Tobulinosi 37 darbuotojai	78,7 proc.
Organizuotų seminarų – 1 (seminaras darbuotojų psichologinei ir emocinei savijautai gerinti); Mokymų skaičius – 3	Seminaras 1, mokymai 5	100 proc.

02. Tikslas: Atnaujinti bibliotekų tinklo infrastruktūrą, siekiant geresnių sąlygų bibliotekų lankytojams ir darbuotojams

02.01. Uždavinys: Išlaikyti ir plėsti Viešosios bibliotekos infrastruktūrą

Numatyta 2022 m. veiklos plane vertinimo kriterijai	Pasiiekti rezultatai	
	Įvykdyta	Proc.
1. Užtikrinta efektyvi ūkinė veikla – Kaišiadorių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos biudžetas įgyvendintas 100 proc.	100 proc.	100 proc.

NAUDOJAMOS SANTRUMPOS

NBDB – Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas

DB – Duomenų bazė

LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema

SAS – Skaitytojų aptarnavimo skyrius

VRSS – Vartotojų registracijos ir statistikos sistema

SVB – Savivaldybės viešoji biblioteka
 VB – Viešoji biblioteka
 KP – Kaimo padalinys
 MP – Miesto padalinys
 IFLA – Tarptautinė bibliotekų asociacijų federacija
 Fiz. vnt. – Fiziniai vienetai

I. UŽDAVINYS. KAUPTI, TVARKYTI IR SAUGOTI UNIVERSALŲ SPAUDINIŲ IR KITŲ DOKUMENTŲ FONDA, ATITINKANTĮ BENDRUOMENĖS POREIKIUS

DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS

Iš viso SVB fonduose yra 165419 fiz.vnt., 34365 pav. dokumentų. SVB fondai nuo 2021 metų padidėjo 0,7proc. arba 1071 fiz. vnt. VB sukauptas 57218 fiz. vnt. dokumentų fondas sudaro 34,6 proc. viso SVB dokumentų fondo. Dokumentų fondas VB lyginant su 2021 metais padidėjo 1,0 proc. Žiežmarių padalinyje vartotojų paslaugoms buvo 14349 fiz. vnt. dokumentų (arba 8,7 proc. SVB fondo). Nuo 2021 metų šiame padalinyje dokumentų fondas padidėjo 1,2 proc. Kaimo padaliniuose sukauptas 93852 fiz. vnt. dokumentų fondas. Tai sudaro 56,7 proc. visų SVB sukauptų dokumentų. Kaimo padalinių dokumentų fondas lyginant su 2021 metais padidėjo 0,4 proc. Vidutinis kaimo padalinių fondo dydis 4080 fiz. vnt. dokumentų.

1 lentelė

Aprūpinimas dokumentais 2020 - 2022 m., fiziniai vienetai

Biblio- teka	Fondo apimtis metų pabaigoje			Pokytis 2021/2022 m. (+;-)		1 gyventojui tenka dokumentų	1 vartotojui tenka dokumentų	1 000 gyventojų tenka dokumentų
	2020	2021	2022	Vienetai	Procentai			
VB	57651	56668	57218	+ 550	+ 1,0	6,9	29,1	6894
MP	13841	14179	14349	+ 170	+ 1,2	3,6	28,2	3587
KP	96866	93501	93852	+ 351	+ 0,4	5,6	32,5	5602
SVB	168358	164348	165419	+ 1071	+ 0,7	5,7	30,8	5694

Vienam rajono gyventojui tenka 5,7 dokumentų: mieste – 3,6, kaime – 5,6.

SVB vienam gyventojui tenka 5,7 fiz. vnt. dokumento, kai IFLA rekomenduoja vienam gyventojui turėti nuo 1,5 iki 2,5 knygos. Didžioji dalis knygų pasenusios, nebeskaitomos, todėl ir 2022 metais buvo stengtasi nurašyti daug pasenusios ir neaktualios literatūros.

Vienam SVB vartotojui tenka 30,8 dokumentų: mieste – 28,2, kaime – 32,5.

SVB vartotojams tenka 30,8 dokumentų, kai IFLA rekomenduoja 8 – 12 knygų vienam vartotojui. Rajono viešųjų bibliotekų fondai yra per dideli, nepaklausūs.

Rajono viešosiose bibliotekose 1000 gyventojų teko 5694 fiz. vnt. dokumentų.

2 lentelė

Aprūpinimas dokumentais 2020 -2022 m., pavadinimai

Biblioteka	Pavadinimų skaičius metų pabaigoje			Pokytis 2021/2022 m. (+;-)	
	2020	2021	2022	Vienetai	Procentai
VB	29357	29336	29739	+ 403	+ 1,4
MP	5636	6106	6328	+ 222	+ 3,6
KP	11075	10740	10713	- 27	- 0,3
SVB	33268	33821	34365	+ 544	+ 1,6

Iš viso SVB fonduose yra 34365 pav. dokumentų. Nuo 2021 metų pavadinimų skaičius padidėjo 544 vienetais.

Dokumentų fondo kaita 2020-2022 m., fiziniai vienetai

Biblioteka	Gauta per metus			Nurašyta per metus			Fonde yra metų pabaigoje		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
VB	1854	1492	1595	2130	2475	1045	57651	56668	57218
MP	912	1017	675	646	679	505	13841	14179	14349
KP	5777	4128	4757	6680	7493	4406	96866	93501	93852
SVB	8543	6637	7027	9456	10647	5956	168358	164348	165419

Lyginant su 2021 metais, dokumentų 2022 metais gauta 390 fiz. vnt. daugiau. 2022 metais nurašyta 4691 fiz. vnt. mažiau dokumentų nei 2021 metais. Iš viso SVB fondai 2022 metais padidėjo 1071 fiz. vnt.

Fondo pokyčiai VB ir padaliniuose 2022 m., fiziniai vienetai

Kaimo padaliniai	Buvo 2022.01.01	Gauta 2022 m.	Nurašyta 2022 m.	Yra 2022.12.31	Fondo pokytis (+/-)
Antakalnio biblioteka	4725	194	178	4741	+ 16
Dainavos biblioteka	3463	145	238	3370	- 93
Darsūniškio biblioteka	3591	194	305	3480	- 111
Pakertų biblioteka	3949	164	40	4073	+ 124
Dovainonių biblioteka	5385	231	241	5375	- 10
Gudienos biblioteka	4274	178	489	3963	- 311
Neprėkštos biblioteka	3016	163	219	2960	- 56
Kalvių biblioteka	5038	212	321	4929	- 109
Kasčiukiškių biblioteka	2789	171	31	2929	+ 140
Stasiūnų biblioteka	4606	237	317	4526	- 80
Kruonio biblioteka	5123	216	131	5208	+ 85
Tauckūnų biblioteka	3124	166	155	3135	+ 11
Palomenės biblioteka	3445	217	108	3554	+ 109
Paparčių biblioteka	3519	191	211	3499	- 20
Pravieniškių biblioteka	5862	390	411	5841	- 21
Varkalių biblioteka	3138	178	87	3229	+91
Rumšiškių biblioteka	7660	549	68	8141	+ 481
Mikalaučiškių biblioteka	2939	141	33	3047	+ 108
Talpūnų biblioteka	3396	117	66	3447	+ 51
Vilūnų biblioteka	3355	204	144	3415	+ 60
Zūbiškių biblioteka	5525	210	502	5233	- 292
Žaslių biblioteka	5579	289	111	5757	+ 178
Iš viso kaimo padaliniuose	93501	4757	4406	93852	+ 351
Žiežmarių biblioteka	14179	675	505	14349	+ 170
VB	56668	1595	1045	57218	+550
Iš viso SVB	164348	7027	5956	165419	+1071

Daugiausia bibliotekų fondai sumažėjo Gudienos padalinyje (311 fiz. vnt.) ir Zūbiškių padaliniuose (292 fiz. vnt.).

5 lentelė

SVB dokumentų fondo sudėtis 2021-2022 m.

	Grožinė literatūra				Šakinė literatūra (be periodikos)				Periodiniai leidiniai			
	2021 m.		2022 m.		2021 m.		2022 m.		2021 m.		2022 m.	
	fiz. vnt.	fiz. vnt.	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%
SVB	96776	58,9	104357	63,1	61980	37,7	55545	33,6	5592	3,4	5517	3,3
VB	26292	46,4	26760	46,8	28397	50,1	28501	49,8	1979	3,5	1957	3,4
MP	8684	61,2	8995	62,7	4886	34,5	4867	33,9	609	4,3	487	3,4
KP	61800	66,1	68602	73,1	28697	30,7	22177	23,6	3004	3,2	3073	3,3

Grožinė literatūra sudaro 63,1 proc. viso dokumentų fondo ir išlieka dominuojanti, tai ypač ryškiai matosi kaimo padaliniuose, kur grožinė literatūra sudaro 73,1 proc. Šakinė literatūra SVB sudaro 33,6 proc., o VB – 49,8 proc.

SVB sukaupia 7411 fiz. vnt. informacinių leidinių, t.y. oficialieji leidiniai, bibliografinės priemonės, enciklopedijos ir pan., tai sudaro 4,5 proc. bendro bibliotekos dokumentų fondo. Manoma, kad informaciniai leidiniai turėtų sudaryti ne mažiau nei 10 proc. bendro fondo. Šiuo metu informacinių leidinių stygių iš dalies kompensuoja duomenų bazės.

Dokumentų fondo papildymas (gauta dokumentų)

Kaišiadorių VB, komplektuodama fondus, orientuojasi į pagrindines vartotojų grupes ir jų poreikius. Didelis dėmesys skiriamas kraštotyros fondo komplektavimui. Komplektuojant visą fondą, stengiamasi laikytis šių fondo modeliavimo principų ir proporcijų: įsigyti iki 30 proc. literatūros vaikams, iki 30 proc. šakinės literatūros, apie 60 proc. grožinės literatūros ir iki 10 proc. informacinės literatūros, kurios poreikis, esant interneto prieigai, nuolat mažėja.

Iš viso 2022 metais SVB įsigyta 7027 fiz. vnt. 847 pav. dokumentų. Nuo 2021 m. įsigytų dokumentų skaičius padidėjo 390 fiz. vnt. t.y. 5,9 proc. VB gauta 1595 fiz. vnt., 585 pav. dokumentų, t.y. 6,9 proc. daugiau nei 2021 metais. Kaimo padaliniuose nuo 2021 metų gautų dokumentų skaičius padidėjo 629 fiz. vnt. Vidutiniškai vienas kaimo padalinys gavo po 206 fiz. vnt. naujų dokumentų.

6 lentelė

Aprūpinimas naujais dokumentais 2020 - 2022 m., fiziniai vienetai

Biblioteka	Gauta dokumentų			Pokytis 2021/2022 m. (+;-)		1 gyventojui tenka dokumentų		
	2020	2021	2022	Vienetai	Procentai	2020	2021	2022
VB	1854	1492	1595	+ 103	+ 6,9	0,2	0,2	0,2
MP	912	1017	675	-105	- 10,3	0,2	0,2	0,2
KP	5777	4128	4757	+ 629	+ 15,2	0,3	0,2	0,3
SVB	8543	6637	7027	+ 390	+ 5,9	0,3	0,2	0,2

Vienam rajono gyventojui 2022 metais teko 0,2 naujų dokumentų, toks pat skaičius dokumentų vienam gyventojui teko ir miesto padalinyje bei VB. Kaimo padaliniuose vienam gyventojui teko 0,3 naujų dokumentų.

Nuo bendros knygų gauties vaikų knygos sudarė 32,6%:

- gauta SVB vaikiškos literatūros (be periodikos) – 2061 fiz. vnt., 244 pav.,
- gauta savivaldybės VB vaikų skyriuje naujų knygų – 321 fiz. vnt., 148 pav.,
- vidutiniškai gauta 1 padalinyje vaikiškų knygų – 64 fiz. vnt., 12 pav.;
- užprenumeruota periodikos pavadinimų vaikams iš viso – 2,

- savivaldybės VB vaikų skyriuje – 3,
- vidutiniškai 1 filialas gauna periodinių leidinių vaikams – 1 .

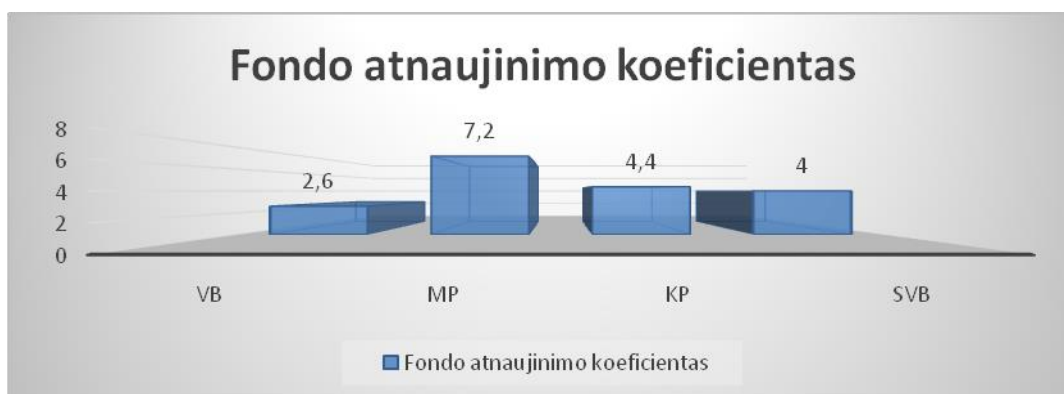
Grožinės literatūros gautis sudaro 59,8 proc., šakinės literatūros – 40,2 proc. Vidutiniškai 1 kaimo padalinys gavo 4 pav. periodinių leidinių, iš jų 1 laikraščių komplektai (2021 m. gavo 5 pavadinimų, iš jų 2 laikraščius). Viešajai bibliotekai užprenumeruota 20 pavadinimų periodinių leidinių, iš jų 4 laikraščių. Žiežmarių padalinys gavo 2 pavadinimų laikraščių ir 8 pavadinimų žurnalų.

Fondo atnaujinimo koeficientas

SVB fondo atnaujinimo koeficientas – 4,2. Kaimo padaliniuose fondo atnaujinimas 5,1 (knygų – 3,8), Žiežmarių padalinio fondo atnaujinimas – 4,7, VB fondo atnaujinimas – 2,8. Kaimo padaliniuose šakinės literatūros lentynose tuštėja, kadangi naujos mokslo šakų bei informacinės literatūros negauna, tačiau šios literatūros, kaip pasenusios, nurašoma daugiausia. Fondo formavime atsiradusios spragos neigiamai veikia bibliotekos įvaizdį ir patikimumą, ženkliai mažėja išduotis.

1 diagrama

Fondo atnaujinimo koeficientas

Naujos literatūros komplektavimą nulemia finansavimas. Iš valstybės lėšų rajono bibliotekų fondo komplektavimui 2022 metais buvo skirta 36180 Eur, t.y. 1742 Eur. daugiau negu 2021 metais. Dokumentų įsigijimui iš rajono biudžeto buvo skirta 5108 Eur. Paramos būdu gautos knygos sudaro 25,2 proc. visos knygų gauties. Pagrindiniais komplektavimo tiekėjais išliko leidyklos UAB „Alma litera“ (23,6 proc.), UAB „Tyto alba“ (17,6 proc.), UAB „Baltos lankos“ (11,2 proc.), Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla (8,6 proc.), UAB „Nieko rimto (8,5 proc.), ir kt.

Pagal IFLA reikalavimus, biblioteka turi kasmet 1000 gyventojų pasipildyti apie 250 knygų, SVB fondai 2022 metais 1000 gyventojų pasipildė 179 knyga, VB – pasipildė 127 knygomis. 2022 m. už vieną knygą vidutiniškai mokėta 11,03 Eur.

7 lentelė

SVB lėšos dokumentų įsigijimui 2020-2022 m., eurais

Metai	Skirta lėšų				Skirta lėšų 1 gyventojui			
	Iš viso	iš to skaičiaus			Iš viso	iš to skaičiaus		
		Kultūros m-ja	Savivaldybė	Parama		Kultūros m-ja	Savivaldybė	Parama
2020	60713	51100	3941	5672	2,08	1,75	0,14	0,19
2021	47954	34438	4435	9081	1,63	1,17	0,15	0,31
2022	46052	36180	5108	4764	1,59	1,25	0,18	0,16
Skirtumas 2021/2022 m., proc.	- 1902, - 4,0, proc.	+ 1742, + 5,1 proc.	+ 673, + 15,2 proc.	- 4317, - 47,5 proc.	-0,04	+ 0,08	+ 0,03	- 0,15

Lėšos vienam gyventojui iš visų šaltinių sumažėjo 0,04 Eur, Kultūros ministerijos skiriamos lėšos vienam gyventojui padidėjo – 0,08 Eur, savivaldybės skiriamos lėšos 1 gyventojui neženkliai didėjo, o paramos būdu gautos lėšos mažėjo 0,15 Eur 1 gyventojui.

Dokumentų nurašymas

Iš bibliotekų fondų iš viso nurašyta 5956 fiz. vnt. dokumentų, 303 pav., iš jų 4011 fiz. vnt. knygų, 303 pav., savivaldybės VB – 1045 fiz. vnt. dokumentų, 182 pav. iš jų knygų 471 fiz. vnt., 182 pav. Miesto padalinyje (Žiežmariuose) 505 fiz. vnt. dokumentų, 245 pav. iš jų knygų 264 fiz. vnt., 245 pav., kaimo padaliniuose 4406 fiz. vnt. dokumentų, 189 pav. iš jų knygų 3276 fiz. vnt., 189 pav.

- Grožinės literatūros rajone nurašyta – 2460 fiz. vnt., (41,3%);
- Šakinės literatūros rajone nurašyta – 1588 fiz. vnt., (26,7%);
- Periodinių leidinių rajone nurašyta – 1908 fiz. vnt., (32,0%);
- Didžiąją nurašytų dokumentų dalį sudaro knygos – 4011 fiz. vnt. (67,3%).

8 lentelė

Dokumentų nurašymo priežastys 2020-2022 m., fiziniai vienetai

Metai	Nurašyta iš viso	iš to skaičiaus			
		Susidėvėjusių	Pasenusių turiniu	Kitos priežastys	Vartotojų prarastos
2020	9456	5261	4101	-	94
2021	10647	5880	4296	416	55
2022	5956	3403	2438	49	66
Skirtumas 2021/2022 m., procentai	- 4691, - 44,1 proc.	- 2477, - 42,1 proc.	- 1858, - 43,2 proc.	- 367, - 88,2 proc.	+ 11, + 20,0 proc.

2022 metais daugiausia nurašyta susidėvėjusių dokumentų – 3403 fiz. vnt. (57,1 proc.), pasenusio turinio dokumentų nurašyta 2438 fiz. vnt. (41,0 proc.), vartotojų prarastų – 66 fiz. vnt. (1,1 proc.). 32,0 proc. visų nurašytų dokumentų sudaro laikraščiai ir žurnalai.

2 diagrama

Dokumentų nurašymo priežastys, 2022 metai

2022 metais ir toliau iš fondų buvo atrenkamos neaktualios knygos nurašymui. Šių metų bendra dokumentų gautis sudaro 4,2 procentus, o nurašymas 3,6 procentų viso SVB dokumentų fondo. Kai kurie padaliniai nurašė daugiau nei 8% dokumentų, nes daugiau dėmesio skiria ne fondo kiekiui, bet turinio kokybei. SVB fondas per metus padidėjo 0,7 %.

Dokumentų fondo naudojimas

9 lentelė

Dokumentų fondo naudojimas, 2020-2022 metai

	Fondo apyvarta			Fondo panaudojimo koeficientas								
				Grožinė literatūra			Šakinė literatūra			Periodiniai leidiniai		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
VB	0,6	0,5	0,5	1,3	0,8	1,2	0,2	0,3	0,2	8,1	8,0	9,1
MP	0,6	0,6	0,5	1,2	1,1	1,2	0,4	0,4	0,3	2,3	5,7	3,8
KP	0,5	0,5	0,5	0,9	1,1	0,8	0,4	0,5	0,8	4,6	7,4	6,6
SVB	0,5	0,5	0,5	1,0	1,0	0,9	0,3	0,4	0,5	5,3	7,4	7,1

Rajono bendras fondų apyvartos rodiklis – 0,5.

- savivaldybės VB – 0,5;
- miesto padalinyje (Žiežmariuose) – 0,5;
- kaimo padaliniuose – 0,5.

Fondo apyvartos rodiklis per paskutinius tris metus nesikeitė, arba keitėsi labai nežymiai.

- Grožinės literatūros bendras panaudojimo koeficientas – 0,9;
- Šakinės literatūros bendras panaudojimo koeficientas – 0,5;
- Periodinių leidinių bendras panaudojimo koeficientas – 7,1.

Fondo skyriai, kurių panaudojimo koeficientas 0,8 – 1,3, naudojami aktyviai. Mažesni nei 0,8 panaudojimo koeficientą turintys skyriai laikomi pasyviai naudojamais, o tie, kurių panaudojimo koeficientas didesnis nei 1,3 – labai aktyviai naudojami.

Fondo apyvarta ir panaudojimo koeficientas nesiekiantis 1, leidžia daryti išvadą, kad dokumentų fondai per dideli, nėra intensyviai naudojami, kad vartotojai naudojami fondu, kuris mažai keičiasi. Fondas liko nesubalansuotas, jo atnaujinimas tesiekė 4,2 %, o jo panaudos vidutinė apyvarta 0,5. Pasikeitę skaitymo interesai lemia, kad aktyviai naudojamos naujai įsigytos knygos, o didesnioji fondo dalis lieka nepanaudojama. Menkstantis skaitymo poreikis, ypač vaikų, yra iššūkis bibliotekoms. Todėl vienu iš svarbių tikslų išlieka, kitokių formų ar veiklų, parodančių skaitymo naudą ir poveikį, paieška ir pritaikymas.

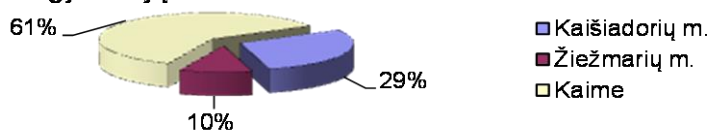
II. UŽDAVINYS. SKATINTI INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTRĄ

BENDRUOMENĖS APTARNAVIMAS

Bibliotekos paslaugų vartotojų telkimas

Kaišiadorių rajono teritoriją sudaro 1087 km². 2023 m. sausio 1 d. Statistikos departamento duomenimis rajone gyveno 29338 gyventojai. Gyventojų tankumas viename kv. kilometre 32,7 žmonės. 95,3% rajono gyventojų – lietuviai. Kaime gyvena 61,0%, mieste – 39,0% gyventojų. Rajono gyventojų skaičius per metus sumažėjo 66 gyventojais.

Rajono gyventojų skaičius 2023 m. sausio 1d.

VB mikrorajoną sudaro 8300 gyventojų, Žiežmarių miesto padalinio mikrorajoną sudaro 4000 gyventojų, kaimuose gyvena 16753 gyventojai.

Rajono viešųjų bibliotekų paslaugomis naudojami 5367 vartotojai – 18,5% rajono gyventojų. Palyginus su praeitais metais bibliotekose buvo užregistruota 172 vartotojais arba 3,1% mažiau.

Kiekvienam kaimo padaliniui vidutiniškai tenka aptarnauti po 762 rajono gyventojus, o kiekvienai bibliotekai iš viso tenka aptarnauti 1210 gyventojų.

2022 metais Viešojoje bibliotekoje užsiregistravo 198 vartotojais mažiau, Žiežmarių padalinyje užsiregistravo 58 vartotojais daugiau, kaimo padaliniuose sumažėjo 172 vartotojais.

Gyventojų sutelkimo procentas rajone 18,5%, palyginus su 2021m. sumažėjo 0,3%:

- VB – 23,7%, palyginus su 2021 m. padidėjo 2,3%;
- miesto padalinyje (Žiežmariuose) – 12,7%, palyginus su 2021 m. sumažėjo 1,9%;
- kaimo padaliniuose – 17,5%, palyginus su 2021m. padidėjo 0,1%.

Skirtingas bibliotekų tinklo išdėstymas, aptarnaujamų mikrorajonų dydis, bibliotekų fondo dydis, teikiamų paslaugų įvairovė lemė nevienodus vartotojų sutelkimo rodiklius.

Didžiausi vartotojų sutelkimo rodikliai: Zūbiškių 33,6%, Palomenės 32,8%, Neprėkštos 35,6%, šių padalinių mažas gyventojų skaičius ir gyvenvietės kompaktiškos.

Mažiausi vartotojų sutelkimo rodikliai: Gudienos padalinyje 9,5%, Rumšiškių padalinyje 9,3%, Pakertų padalinyje 11,5%. Gudienos padalinio aptarnaujamo mikrorajono gyventojų skaičius didelis (1592). Padalinys įsikūręs Gudzenkos kaime (3 km. nuo Gudienos). Gudiena yra Kaišiadorių priemiestis, todėl daugelis gyventojų skaito VB, o Gudienos bibliotekoje skaito daugiausia tik to kaimo žmonės, kur įsikūrusi biblioteka. Rumšiškių, Pakertų padalinių aptarnaujamuose mikrorajonuose yra daug vienkiamų, kaimų, kurie yra nutolę nuo bibliotekos per keletą kilometrų. Tolimesnių kaimų, vienkiamų ir atskirų sodybų gyventojai bibliotekų paslaugomis beveik nesinaudoja. Gyventojų telkimo rezervas, ypač padaliniuose, yra nedidelis, kadangi žmonės sensta, mažėja gimstamumas, jaunimas išvyksta į užsienį.

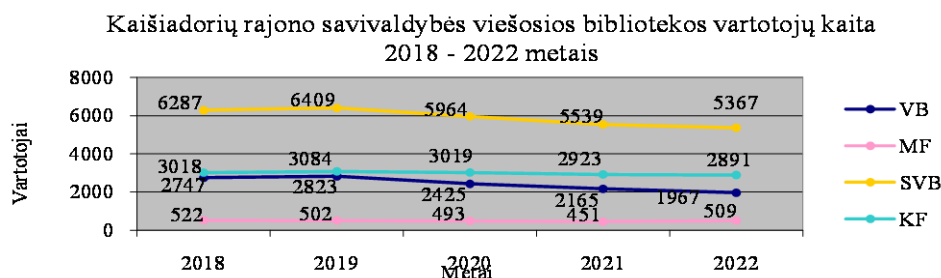
Vidutinis gyventojų skaičius tenkantis vienai bibliotekai:

- Mieste – 6150;
- Kaime – 762.

Vartotojų skaičius

Savivaldybės bibliotekose iš viso sutelkta 5367 vartotojai, iš jų 1630 vaikai:

- VB – 1967, iš jų 546 vaikai;
- Miesto padalinyje (Žiežmariuose) – 509, iš jų 215 vaikų;
- Kaimo padaliniuose – 2891, iš jų 853 vaikai.

Nuo 2018 m. SVB vartotojų skaičius sumažėjo 920. SVB 1000 savivaldybės gyventojų teko 185 registruotų paslaugų vartotojų.

10 lentelė

2022 m. SVB registruotų vartotojų, aptarnaujamos teritorijos gyventojų skaičius ir jų sutelktumas bibliotekose 2021-2022 m. (procentais)

Eil. Nr.	Padalinys	Aptarnaujamų gyventojų skaičius	Vartotojų skaičius			Gyventojų sutelktumas %	
			Iš viso	Iš to skaičiaus		2021	2022
				Perregistruoti vartotojai	Naujai užregistruoti vartotojai		
1.	Antakalnis	625	114	80	34	17,6	18,2
2.	Dainava	327	48	40	8	18,9	14,7
3.	Darsūniškis	440	96	71	25	20,0	21,8
4.	Dovainonys	1043	123	106	17	12,1	11,8
5.	Gudiena	1592	152	73	79	18,7	9,5
6.	Kalviai	461	99	96	3	20,9	21,5
7.	Kasčiukiškės	437	103	33	70	21,1	23,6
8.	Kruonis	1098	224	161	63	19,2	20,4
9.	Mikalaučiškės	525	88	84	4	17,8	16,8
10.	Neprėkšta	236	84	68	16	29,0	35,6
11.	Pakertai	884	130	91	39	17,8	11,5
12.	Palomenė	469	154	141	13	32,9	32,8
13.	Paparčiai	423	101	80	20	38,6	23,9
14.	Pravieniškės	1340	222	175	47	17,8	16,6
15.	Rumšiškės	2295	213	111	102	8,6	9,3
16.	Stasiūnai	989	182	165	17	17,7	18,4
17.	Talpūnai	539	80	69	11	13,6	14,8
18.	Tauckūnai	713	167	104	63	16,9	23,4
19.	Varkalės	365	91	87	4	23,6	24,9
20.	Vilūnai	444	94	67	27	23,6	21,2
21.	Zūbiškės	387	130	122	8	32,2	33,6
22.	Žasliai	921	296	163	33	21,1	21,3
	Kaimo filialuose:	16753	2891	2187	704	17,5	17,3
23.	Žiežmariai	4000	509	409	100	10,4	12,7
24.	Viešoji biblioteka	8300	1967	1756	211	25,8	23,7
	SVB	29053	5367	4352	1015	18,8	18,5

SVB 2022 metais užsiregistravo 5367 vartotojai, 4352 persiregistravo, 1015 užsiregistravo naujai. Palyginus su 2021 metais, naujai užsiregistravusių vartotojų padidėjo 359.

2022 metais kaimo padaliniuose sutelkta 32 vartotojais mažiau. Iš 22 kaimo padalinių vartotojų skaičius sumažėjo 12, 12 padalinių padaugėjo. Vartotojų skaičius bibliotekose mažėjo dėl darbuotojų nedarbingumo, gyventojų senėjimo.

Bibliotekų skaičius kuriose yra:

- iki 100 vartotojų – 8;
- 101 – 200 vartotojų – 11;
- 201 – 300 vartotojų – 3;
- 301 – 400 vartotojų – 0;
- 401 – 500 vartotojų – 0;
- 501 ir daugiau – 2 (VB ir Žiežmariai).

Daugiausia bibliotekų (45,8 proc.), kurios aptarnauja nuo 101 iki 200 vartotojų. Kiekvienas padalinys vidutiniškai aptarnauja po 148 vartotojus.

11 lentelė

Vartotojų apsilankymų skaičius 2021- 2022 m.

	Lankytojų skaičius		Skirtumas	Prieaugis/ kritimas %	Lankomumas	
	2021 m.	2022 m.			2021 m.	2022 m.
VB	18970	17815	-1155	6,1	8,8	9,0
MF	5983	6097	+114	1,9	13,3	12,0
KF	43066	45459	+2393	5,6	14,7	15,7
SVB	68019	69371	+1352	2,0	12,3	12,9

- Vartotojų apsilankymų skaičius iš savivaldybės viešojoje bibliotekoje – 6371,1352 apsilankymų kartų daugiau negu 2021m.;
- vartotojų apsilankymų skaičius savivaldybės VB – 17815, 1155 apsilankymų kartų mažiau negu 2021m.;
- vartotojų apsilankymų skaičius miesto padalinyje (Žiežmariuose) – 6097, 114 apsilankymų kartų daugiau negu 2021m.;
- vartotojų apsilankymų skaičius kaimo padaliniuose – 45459, 2393 apsilankymų kartų daugiau negu 2021 m.

Bendras SVB vartotojų apsilankymų skaičius padidėjo 1352 kartus (2,0%). VB lankytojų skaičius sumažėjo 6,1%. Žiežmarių padalinyje lankytojų skaičius padidėjo – 1,9%. Kaimo padaliniuose apsilankymų skaičius lyginant su praeitais metais padidėjo 5,6%.

1000 gyventojų teko 2388 apsilankymai.

Lankomumas

- bendras lankomumo rodiklis – 12,9; 0,6 karto didesnis negu 2021 metais;
  - savivaldybės VB – 9,0; 0,2 kartais didesnis negu 2021 metais;
  - miesto padalinyje (Žiežmariuose) – 12,0; 1,3 karto mažesnis negu 2021 metais;
  - kaimo padaliniuose – 15,7; 1,0 karto didesnis negu 2021 metais.
- Bendras lankomumo rodiklis padidėjęs 0,6 kartų.

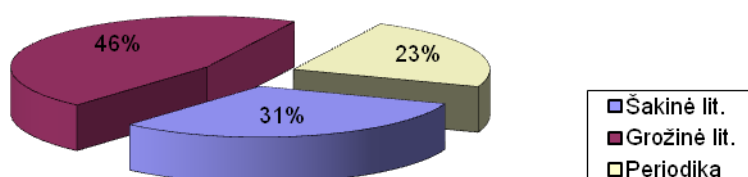
Dokumentų išduoties paslauga

Savivaldybės viešosiose bibliotekose literatūros išduotis sumažėjo 4738 fiz. vnt. – 5,5%. Viešojoje bibliotekoje spaudinių išduotis sumažėjo 3513 fiz. vnt. – 11,4%, Žiežmariuose išduotis sumažėjo 1010 fiz. vnt. 11,9%, kaimo padaliniuose išduotis sumažėjo 215 fiz. vnt. 0,5%.

- Iš viso SVB išduota dokumentų – 80898 fiz. vnt., 5,5% mažiau negu 2021m.;
- savivaldybės VB – 27419 fiz. vnt; 11,4% mažiau negu 2021m.;
- miesto padalinyje (Žiežmariuose) –7494 fiz. vnt.; 11,9 % mažiau negu 2021m.;
- kaimo padaliniuose – 45985 fiz. vnt.; 0,5% mažiau negu 2021m.

5 diagrama

Šakinės, grožinės literatūros ir periodinių leidinių išduotis SVB 2022 m.

Didžiausią SVB išduotiems dalį sudaro grožinė literatūra – 46,0 proc., periodiniai leidiniai –23,0 proc., šakinė literatūra – 31,0 proc.

12 lentelė

2021 ir 2022 metais dokumentų išduotis į namus ir vietoje (fiz. vnt.)

	Išduota iš viso dokumentų		Išduota dokumentų į namus		% nuo bendros išduoties		Išduota dokumentų vietoje		% nuo bendros išduoties	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
VB	30932	27419	24202	20212	78,2	73,7	6730	7207	21,8	26,3
MF	8504	7494	7554	7061	88,8	94,2	950	433	11,2	5,8
KF	46200	45985	38626	35398	83,6	77,0	7574	10587	16,4	23,0
SVB	85636	80898	70382	62671	82,2	77,5	15254	18227	17,8	22,5

SVB į namus išduotis sudaro 77,5%, išduotis vietoje – 22,5%. Viešojoje bibliotekoje išduotis į namus sudaro 73,7%, išduotis vietoje (26,3%), į namus neišduodami informaciniai ir kiti vertingi leidiniai bei einamojo mėnesio periodika. Žiežmarių miesto padalinyje padidėjo išduotis į namus 5,4%. Kaimo padaliniuose daugiau dokumentų išduodama į namus (77,0%), kadangi ne visi padaliniai turi tinkamas sąlygas skaityti vietoje, į namus skaitytojai ima skaityti einamųjų ir ankstesnių metų periodinius leidinius. Palyginus išduoties į namus ir vietoje santykį, pastebima, kad išduodamų į namus dokumentų dalis lyginant su 2021 metais, sumažėjo 4,7 proc. ir tiek pat padidėjo išduotis vietoje.

Grožinės literatūros išduotis (fiz. vnt. ir proc.) 2021 ir 2022 metais

	2021 m.		2022m.	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	51430	60,1	48288	59,7
VB	17765	57,4	15444	56,3
MP	5147	60,5	5707	76,2
KP	28518	61,7	27137	59,0

SVB grožinės literatūros vartotojams išduota lyginant su 2021 metais 3142 fiz. vnt. (6,1%) kaimo padaliniuose mažiau 1381 fiz. vnt. (4,8%), Viešojoje bibliotekoje grožinės literatūros išduotis sumažėjo 2321 fiz. vnt. (13,1%), Žiežmarių padalinyje grožinės literatūros išduotis padidėjo 560 fiz. vnt. (10,9%). Grožinės literatūros išduoties skaičius mažėjo dėl sumažėjusios bendros išduoties. Tarp skaitomiausių grožinės literatūros kūrinių dominuoja nuotykinė literatūra, meilės romanai. Dokumentų išduotis nuolat mažėja. Tai lemia įvairios priežastys: sumažėjo gaunamų periodinių leidinių, mažėja jų skaitomumas, nes reikalinga informacija randama internete. Naujai gaunama įvairių mokslo šakų literatūra ne visada yra aktuali mūsų skaitytojams. Daugiausia yra skaitoma grožinė laisvalaikiui skirta literatūra. Iš bendro išduotų knygų skaičiaus grožinės literatūros išduotis sudaro 59,7 %.

Tarp lietuvių autorių skaitomiausia knyga – Ta dūzgianti ir kvepianti liepa yra/ Vanda Juknaitė. Tarp skaitomiausių autorių galima paminėti – R. Flick, G. Viliūnės, I. Buivydaitės, I. Pukelytės, J. Gaižausko knygas.

Tarp skaitomiausių užsienio grožinės literatūros autorių pirmauja K. White, R. Abbott, K. Webb, J. Skeslien Charles, M. Escobar, R. K. Salters, D. Chamberlain, L. Medeleine. Skaitomiausios knygos – tarptautiniai bestseleriai, klasika, psichologiniai ir istoriniai detektyvai, istorinės knygos, intriguojantys meilės romanai. Klasiką dažniau skaito vyresnės kartos skaitytojai. Jie domisi knygomis apie sveikatą ir sveiką gyvenimą. Vasarą, atostogų metu, padidėja kelionių knygų populiarumas. Mokslinę literatūrą daugiausia skaito besimokantys žmonės. Didžiausias poreikis yra spausdintinių knygų, elektroninės mažai domina kaimiškųjų vietovių skaitytojus, nors bibliotekos ir reklamuoja elektroninių knygų skaitymo galimybes. Periodinės spaudos poreikis metai iš metų mažėja, ją skaito daugiausia vyresnio amžiaus, kaimų bibliotekų skaitytojai.

Šakinės literatūros išduotis (fiz. vnt. ir proc.) 2021 ir 2022 metais

	2021 m.		2022 m.	
	Fiz. vnt.	% nuo bendros išduoties	Fiz. vnt.	% nuo bendros išduoties
SVB	12567	14,7	13134	16,2
VB	4530	14,6	3376	12,3
MP	1270	14,9	830	11,1
KP	6767	14,6	8928	19,4

SVB šakinės literatūros vartotojams išduota lyginant su 2021 metais 567 fiz. vnt. daugiau. Pagrindiniai šakinės literatūros vartotojai – dieninių ir neakivaizdinių skyrių studentai, pedagogai, moksleiviai. Aktualiausia literatūra buvo filosofijos, ekonomikos, teisės, pedagogikos, psichologijos klausimais. Vartotojai domisi informaciniais leidiniais apie sveikatą, sodybų tvarkymą, gėlių auginimą, namų priežiūrą, daug skaito istorijos, kelionių tematika.

Periodikos išduotis (fiz. vnt. ir proc.) 2021 ir 2022 metais

	2021m.		2022m.	
	Fiz. vnt.	% nuo bendros išduoties	Fiz. vnt.	% nuo bendros išduoties
SVB	20502	23,9	19476	24,1
VB	8637	27,9	8599	31,4
MF	950	11,2	957	12,8
KF	10915	23,6	9920	21,6

30,3% visos SVB spaudinių išduoties sudaro periodiniai leidiniai. Vidutiniškai 1 kaimo padalinys gavo 2-5 pav. periodinių leidinių, Viešajai bibliotekai užprenumeruota 25 pavadinimų periodiniai leidiniai, Žiežmariai gavo 5 pavadinimų periodinių leidinių.

VB skaitykloje periodika sudaro 31,4% visos VB išduoties, Žiežmariuose – 12,8%, o kaimo padaliniuose 21,6%. 12,4% visų dokumentams įsigyti lėšų sudaro periodikos prenumerata. Dėl lėšų stokos kai kurie leidiniai buvo užsakomi keliems mėnesiams, vėliau prenumerata nutraukta. Spartėjant informacinėms technologijoms, keičiasi vartotojų įpročiai. Periodinę spaudą bibliotekose skaito tik vyresnio amžiaus vartotojai.

Skaitomumas

- bendras skaitomumo rodiklis – 15,1, (2021m. – 15,5);
- savivaldybės VB – 13,9 (2021 m. – 14,3);
- miesto padalinyje (Žiežmariuose) – 14,7 (2021 m. – 18,8);
- kaimo padaliniuose – 15,9 (2021m. – 15,8).

SVB vienas vartotojas vidutiniškai perskaitė 15,1 vnt. t. y. 0,4 fiz. vnt. mažiau negu 2021 metais, VB vienas vartotojas vidutiniškai perskaitė po 13,9 fiz. vnt. (0,4 fiz. vnt. mažiau negu 2021 m.), Žiežmariuose – 14,7 fiz. vnt. – 4,1 fiz. vnt. mažiau, kaimo padaliniuose skaitomumas padidėjo 0,1 fiz. vnt. Vienas padalinys vidutiniškai išdavė 2325 fiz. vnt. dokumentų (53 fiz. vnt. mažiau negu 2021m).

TBA paslauga

- išsiųsta užsakymų – 53, (2021 m. – 30);
- gauta dokumentų – 53, (2021 m. – 23);
- gauta užsakymų – 1;
- išsiųsta dokumentų – 1;
- neigiamų atsakymų skaičius – 0, (2021 m. – 7).

TBA paslaugomis naudojosi 31 Kaišiadorių viešosios bibliotekos, Žiežmarių ir Paparčių padalinių vartotojas. Iš viso išsiųsta 53 užsakymai, gauta 53. Iš užsakytų dokumentų gauta 33 originalai ir 20 kopijų. Daugiausia užsakyta bendro skyriaus (12), psichologijos (8), visuomenės mokslų literatūros (12), literatūros kritikos (11). TBA paslaugomis daugiausia naudojasi studentai ir studentai neakivaizdininkai.

Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius 2021 ir 2022 m.

Bibliotekos	Darbo vietų skaičius iš viso		Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius vartotojams						Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams			
			iš viso		tinklinių		su interneto prieiga		iš viso		su interneto prieiga	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
SVB	288	288	90	90	90	90	90	90	43	43	43	43
VB	35	35	12	12	12	12	12	12	18	18	18	18
MF	17	17	7	7	7	7	7	7	3	3	3	3
KF	236	236	71	71	71	71	71	71	22	22	22	22

2022 metais vartotojams ir darbuotojams kompiuterizuotų vietų skaičius nesikeitė.

Nestacionarinis aptarnavimas

Viešoji biblioteka nestacionariųjų bibliotekų neturi ir neplanuoja steigti, jų plėtojimą riboja prastas susisiekimas, patalpų stoka, naujos literatūros trūkumas. Todėl kaimo bibliotekose, aptarnaujant vartotojus, populiarinama knygnešystė. Į tolimesnes gyvenvietes ar vienkiemius, ypač pagyvenusiems ir neįgaliesiems žmonėms, knygas nuneša moksleiviai, patys bibliotekininkai, socialiniai darbuotojai. SVB knygnešių, jų aptarnaujamų vartotojų, išduoties rodikliai, palyginus su 2021 m. padidėjo. 2022 m. nestacionarinio aptarnavimo paslauga naudojosi 113 vartotojų. Iš viso bibliotekose yra 75 knygnešiai. Tokių vartotojų, kuriems knygos nešamos į namus, kiekviena biblioteka turi po 3-4, išduota 1651 fiz. vnt. Vidutiniškai kiekvienas vartotojas perskaitė 14 knygų bei periodinių leidinių.

Neįgaliųjų ir senovo amžiaus gyventojų aptarnavimas

Patalpos pritaikytos žmonėms su negalia yra Viešojoje bibliotekoje, renovuotose Neprėkštos, Žiežmarių bibliotekose, pandusai neįgaliesiems įrengti Tauckūnų, Talpūnų ir Antakalnio padaliniuose. Kitų bibliotekų neįgalius žmones pagal poreikius aplanko pačios bibliotekininkės. Daugelis pensininkų ateina patys į biblioteką, yra aktyvūs jos lankytojai.

Vilūnų Dienos centro gyventojai, Strėvininkų socialinės globos namų gyventojai, Antakalnio Paramos šeimai centro gyventojai yra nuolatiniai bibliotekų lankytojai, skaitmeninio raštingumo mokymų dalyviai.

Kaišiadorių viešojoje bibliotekoje interneto skaitykloje įrengta kompiuterizuota darbo vieta su specialiomis programomis regėjimo negalią turintiems informacijos vartotojams, ją ypač pamėgo vyresnio amžiaus vartotojai, kurie jau turi regėjimo problemų.

Vaikų ir jaunimo grupių aptarnavimas bibliotekoje.

2022 m. rajono bibliotekose skaitė 1630 vaikų. Lyginant su 2021 metais, 116 skaitytojų vaikų sumažėjo. Lankytojų vaikų rajono bibliotekose buvo 27422. Lyginant su 2021 m. 3697 apsilankymais padaugėjo. Vaikams išduota 22458 fiz. vnt. dokumentų. Vaikų skaitomumas buvo 13,8 dokumentų. 2021 metais skaitomumas buvo 12,9 dokumentų. Vaikų lankomumas bibliotekose buvo 13,8 kartai, kai 2021 metais šis rodiklis buvo 13,6. Bibliotekų paslaugomis naudojosi 50,9 proc. rajone gyvenančių vaikų.

Vaikai raginami skaityti, ugdomi jų informaciniai, kūrybiniai gabumai. Rajono bibliotekose vyko edukacinės popietės, veikė kūrybinės dirbtuvėlės, buvo organizuojamos vasaros užimtumo programos, rengiamos interaktyvios viktorinos.

Didinant vaikų vasaros užimtumą, Viešoji biblioteka kartu su padaliniais prisijungė prie iniciatyvos „Skaitymo iššūkis 2022“. Vasaros skaitymų iššūkį įveikė 617 dalyvių, iš viso perskaitė 3397 knygas. (2021 m. iššūkį įveikė 442, iš viso perskaitė 2128 knygas). Įveikiant Skaitymo iššūkį, Kauno regiono bibliotekų tarpe Kaišiadorių viešoji biblioteka užėmė trečią vietą. Stasiūnų padalinio skaitytojas, penktos klasės moksleivis dalyvavęs Skaitymo iššūkyje, perskaitęs daugiausia knygų, laimėjo paskatinamąją prizą – mobilųjį telefoną.

Vaikų literatūros skyriuje įvyko 53 renginiai vaikams: 7 vaizdiniai, 3 kompleksiniai ir 43 žodiniai.

Parengtos akcijos: „Tėčiai skaito vaikams“ (24 dalyviai); „Apsupti gerumo“ (74 dalyviai); „Vasaros skaitymai“ atidarymas su *Teatras visai šeimai*, *Teatriukas* aktoriais, Burbulų dėde, leidykla „Baltos lankos“ (120 dalyvių); Vasaros skaitymų uždarymas su rašytoja Alville Rimaite (60 dalyvių).

Viešojoje bibliotekoje vykdomos edukacijos: „Istorijos skanėstai“ (295 dalyviai), „Žodžių žaismas“ (135 dalyviai), „Aš – EKO dalis“ (64 dalyviai).

Viešojoje bibliotekoje vyko 2 edukacijos, skirtos Gyvūnų gerovės metams paminėti „Ropliai – seniausi pasaulio gyventojai“, „Graužikai ir jų atstovės žiurkės“ (60 dalyvių). Edukacijas vedė Lietuvos zoologijos sodo edukatorius Egidijus Praspaliauskas. Knygą „Vilniaus rūmai ir jų šeiminkai“ pristatė ir edukaciją, skirtą valstybės atkūrimo dienai paminėti vedė aktorė Daiva Rudytė (35 dalyviai). Birštono viešosios bibliotekos projektas „Kūrybiniai susitikimai po liepa“ vaikams ir šeimoms sėkmingai startavo Kaišiadorių viešojoje bibliotekoje su edukacija „Karališkoji Birštono istorija“, kurią vedė dailininkė Saulė Gylienė (80 dalyvių).

Rajoninis pasakų sekimo konkursas sulaukė didelio vaikų susidomėjimo (60 dalyvių). Viešojoje bibliotekoje ir 6 padaliniuose vyko vasaros stovyklos „Išmaniai ir kūrybingai bibliotekoje“. Stovyklų renginiuose aktyviai dalyvavo ukrainiečių vaikai.

Kaišiadorių viešosios bibliotekos 0–3 metų skaitytojai sėkmingai dalyvavo konkurse „Auginkime „Knygų starto“ pupelę kartu!“ ir laimėjo mažyliams skirtą knygų rinkinuką.

Vartotojai vaikai bei paaugliai naudojosi skaitmenine bei technine įranga esančia ne tik VIPT, bet ir edukacinėje erdvėje.

Vaikams ir jaunimui Viešoji biblioteka pasiūlė naujas veiklas: edukaciją kūrybines dirbtuves „3D modeliavimas“, virtualios realybės edukacijas.

Edukacijų erdvėje lankytojai naudojosi programuojamais robotikos konstruktoriais – LEGO Education WeDo 2.0, LEGO Mindstorms EV3Core Set, „Fishertechnik“ konstruktoriais (inžinerinis, elektronikos mechanikos, optikos, hidraulikos), edukaciniu programuojamu dronu RYZE TECH -DJI Tello, grafine planšete dizainui, VIVE COSMOS virtualios realybės akiniais. Kiekvieną ketvirtadienį vyko 3D modelių kūrimo ir spausdinimo, grafinio piešimo bei kiti interaktyvūs užsiėmimai. Buvo demonstruojami filmai 3D formatu, lankytojai laisvalaikį leido naudodamiesi virtualios realybės akiniais. Kūrybiniuose, inžineriniuose bei laisvalaikio užimtumo veiklose Interaktyvioje edukacinėje erdvėje dalyvavo 300 lankytojų.

III. UŽDAVINYS. GERINTI PASLAUGŲ KOKYBĘ, PLEČIANT JŲ ASORTIMENTĄ, SUDARANT LYGIAS PRIEIGOS PRIE INFORMACIJOS GALIMYBES VISIEMS GYVENTOJAMS, UGDANT GYVENTOJŲ INFORMACINĮ RAŠTINGUMĄ

Prieiga ir sąlygos

Darbo valandos

Viešoji biblioteka vartotojus aptarnauja kasdien nuo 9.00 iki 18.00 valandos, nedirba tik sekmadienį.

Žiežmarių padalinys vartotojus aptarnauja kasdien nuo 10.00 iki 18.00 valandos, nedirba tik sekmadienį.

Rumšiškių, Pravieniškių, Žaslių padaliniai (16,7%) dirba 5 dienas savaitėje, vartotojus aptarnauja nuo 10.00 iki 18.00 val.

9 kaimo padaliniai (37,5 %) turintys 0,75 etatą, dirba 4 dienas savaitėje, vartotojus aptarnauja nuo 10.00 iki 17.30 val.

10 kaimo padalinių (41,7%) turintys 0,5 etatą, dirba 4 dienas savaitėje, vartotojus aptarnauja nuo 11.00 iki 16.00 val.

3 kaimo padaliniai turintys 0,25 etatą dirba 2 dienas savaitėje, vartotojus aptarnauja nuo 9.00 val. iki 16.00 val.

Viešoji biblioteka per metus vartotojus aptarnavo 251 dieną, o kaimo padaliniai vidutiniškai 183 darbo dienas.

Viešoji biblioteka yra patogioje vietoje – Kaišiadorių miesto centre, biblioteka lankytojams atvira 9 valandas per dieną, todėl gyventojų vertinama teigiamai.

Bibliotekos bibliografinio informacinio turinio kūrimas

Viešoji biblioteka dalyvauja Nacionalinės bibliografijos duomenų banko kūrime. Bibliografinių įrašų elektroniniame kataloge iš viso buvo 52343 (2022–12–31), 2022 m. bibliotekos elektroninis katalogas pasipildė 1285 bibliografiniais įrašais, iš jų 800 analiziniais įrašais. Visipadalinių dokumentų fondai įtraukti į elektroninį katalogą.

17 lentelė

SVB informacinių ir kraštotyros leidinių fondas 2021- 2022 metais

	Dokumentų fondas iš viso	Informacinių leidinių fondas			Kraštotyros fondas		
		2021	2022	% dokumentų fonde	2021	2022	% dokumentų fonde
SVB	165419	7525	7411	4,5	5790	5901	3,6
VB	57218	1766	1768	3,1	622	653	1,1
MP	14349	712	706	4,9	376	381	2,6
KP	93852	5047	4937	5,3	4792	4867	5,2

VB yra sukaupęs 1768 fiz. vnt. informacinių leidinių fondas, tai sudaro 3,1% bendro fondo. SVB informaciniai fondai papildyti naujais leidiniais. VB informacinis fondas buvo papildytas 13 pavadinimų bei po keletą pavadinimų padaliniuose. Žiežmarių padalinyje informacinį fondą sudaro 706 fiz. vnt. (4,9%). Vidutiniškai viename kaimo filiale yra 224 fiz. vnt. informacinių leidinių (5,3%). Viešojoje bibliotekoje ir filialuose dar yra senos, neaktualios literatūros, todėl daugiau nurašoma negu gaunama, informacinis fondas mažėja, mažėja ir jo paklausa. Informacinės literatūros stoką filialuose kompensuoja prieiga prie interneto.

Nuo 2003 m. kuriamas viešosios bibliotekos elektroninis katalogas vartotojams. Jis prieinamas tiek pačioje bibliotekoje, tiek bibliotekos tinklapyje. Kaimo padaliniai įvairiomis aktualiomis temomis renka medžiagą ir kaupia teminiuose aplankuose.

18 lentelė

SVB informacinės užklauskos 2021 ir 2022 metais

	Viso informacinių užklauskų			Iš jų teminių		
	2021	2022	skirtumas	2021	2022	skirtumas
SVB	6708	6242	-466	2450	2262	-188
VB	3109	2868	-241	394	364	-30
MF	830	513	-317	288	271	-17
KF	2769	2861	+92	1768	1627	-141

Iš viso SVB gauta 6242 užklauskos, iš jų – 372 elektroninėmis priemonėmis, 6045 (96,8%) užklauskų įvykdyta. Pagal užklauskų registraciją, daugiausia užklauskų atsakyta Viešojoje bibliotekoje – 2868 (45,9%) užklauskos. Vidutiniškai viename padalinyje per metus užregistruota 147 užklauskos. Daugiausia užregistruota teminių užklauskų 36,2%. SVB vartotojai daugiausia pateikia užklauskų iš filosofijos, psichologijos, visuomenės mokslų (500), inžinerijos, technikos (334), istorijos (256), kalbotyros, grožinės literatūros (975). Kaimo padaliniuose aktualiausios temos – visuomenės mokslų (245), kalbotyros, grožinės literatūros (873), istorijos (196) ir kt. Dažniausiai į užklauskas tenka atsakyti besimokančiajai skaitytojų grupei. Mokiniai pasigenda naujos informacijos iš chemijos, geografijos, astronomijos mokslų. Studijuojantys nori rasti daugiau psichologijos, filosofijos, teisinės literatūros. Pastaruoju metu išaugo domėjimasis

sociologija, ekonomika, politika, statistika. Daugėja užklausų kraštotyros tema: apie turizmą rajone, lankytinas vietas, žydų gyvenimą rajone, vietovardžių kilmę ir kt.

Naudojimasis interneto paslaugomis

VB ir 23 filialai turi 135 kompiuterizuotas darbo vietas, iš jų 90 kompiuterizuotų darbo vietas vartotojams.

19 lentelė

Naudojimasis vieša interneto prieiga 2020– 2022 m.

Biblioteka	Viešos interneto prieigos (VIP) vietų skaičius			Unikalių VIP vartotojų skaičius			VIP kreipčių (seansų) skaičius		
	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
VB	12	12	12	2200	2227	2251	11981	17321	12695
MP	7	7	7	1069	1083	1114	1192	910	595
KP	73	71	71	4770	4879	5155	6808	7929	15418
SVB	92	90	90	8039	8189	8520	19681	26160	28708

Viešojoje bibliotekoje yra 12 kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams (viena iš jų skirta akliesiems ir silpnaregiams). SVB interneto paslaugomis pasinaudojo 8520 unikalūs vartotojai. Viešosios prieigos kreipčių skaičius – 28708 t.y. 9,7% daugiau negu 2021 metais. Viešojoje bibliotekoje kreipčių skaičius – 12695, Žiežmarių padalinyje – 595, kaimo padaliniuose – 15418. Kaimo padaliniuose interneto lankytojų skaičius didėjo dėl įdiegtos WI Fi apskaitos. Besinaudojančių interneto paslaugomis skaičius mažėja, nes daugelis gyventojų įsigijo kompiuterius ir internetu naudojasi namuose. Bevielės interneto prieigos skaičius – 16343. WI Fi paslaugomis naudojosi 327 unikalūs naudotojų.

Elektroninės paslaugos

Viešoji biblioteka, pasinaudodama turimais informaciniais ir technologiniais ištekliais, vartotojams teikė šias elektronines paslaugas:

- Paieška internete ir bendravimas socialiniuose tinkluose;
- Paieška prenumeruojamose duomenų bazėse ;
- VB elektroniniame kataloge (dokumentų paieška, užsakymas, rezervavimas, grąžinimo termino pratęsimas);
- VB interneto svetainėje www.kaisiadoriuvb.lt skelbiama informacija;
- paslauga „Klausk bibliotekininko“;
- mokesčių deklaravimas ir kitos e. Valdžios paslaugos;
- informacijos įrašymas į kompiuterines laikmenas, spausdinimas, skenavimas ir kt.;
- bevielės interneto ryšys.

Interneto seansų skaičius ir trukmė apskaitoma pagal projekto „Bibliotekos pažangai“ elektroninių paslaugų apskaitos programą VRSS. Kitos elektroninės paslaugos (atsisiųstųjų dokumentų ir atsisiųstųjų įrašų skaičius, virtualių apsilankymų skaičius apskaitomos pagal LIBIS Kataloguotojų darbo apskaitos programą ir pagal prenumeruojamų duomenų bazių (DB) panaudojimo statistiką, bibliotekos svetainės www.kaisiadoriuvb.lt apsilankymų statistiką.

- Seansų skaičius – 28708 (2548 seansais, 9,7 proc. daugiau negu 2021 m.)
  - Atsisiųstųjų dokumentų skaičius – 2676 (2291 dokumentu daugiau negu 2021 m.)
  - Atsisiųstųjų įrašų skaičius – 0 (7050 įrašų mažiau negu 2021 m.)
  - Virtualių apsilankymų skaičius – 7262 (25452 apsilankymais, 77,8 proc. mažiau negu 2021 m.)
- VB vartotojai galėjo naudotis ne tik internetu, bet ir prenumeruojamomis duomenų bazėmis: EBSCO Publishing, INFOLEX duomenų bazėmis, LNB ir LIBIS katalogais. LNB periodinių

leidinių duomenų banku su einamąja valstybine bibliografija naudojosi bibliotekininkai, atsakydami į užklausas. Prenumeruojamoje INFOLEX teisinės informacijos duomenų bazėje atlikta 1983 paieškos, EBSCO duomenų atsisiųstų viso teksto straipsnių – 296, Naxos Music Library duomenų bazės atsisiųstųjų dokumentų skaičius – 100, BNS – 297.

Viešosios bibliotekos socialinį tinklą Facebook pamėgusių skaičius 1392, sekėjų skaičius 1552.

Pagrindinės žinios apie Kaišiadorių viešosios bibliotekos paslaugas vartotojams ir veiklą buvo pateikiamos bibliotekos interneto žiniatinklyje kaišiadoriuvb.lt. VB Interneto svetaine susidomėjo 7094 nauji naudotojai, atliko 40193 peržiūras.

Kraštotyros veikla

SVB bibliotekų kraštotyros veikla buvo orientuota – kaupti kraštotyros dokumentus apie rajoną, jame gyvenusius ir kūrusius žmones, liaudies talentus, rengti krašto pažinimo, kultūros paveldo darbus, toliau dalyvauti LIBIS analizinės posistemės kūrime.

VB yra sukaupęs 653 fiz. vnt. kraštotyros leidinių fondas. Žiežmarių padalinyje kraštotyros fondas sudaro 381 fiz. vnt. Vidutiniškai viename kaimo padalinyje yra 221 fiz. vnt. kraštotyros leidinių. SVB kraštotyros fondas papildytas 23 pavadinimais, 111 fiz. vnt.

VB kraštotyros kartoteka nepildoma, bibliografiniai įrašai iš rajoninių laikraščių saugomi elektroniniame kataloge. Kraštotyros fondo paklausa didelė. Dažnai juo naudojasi moksleiviai, studentai ir patys bibliotekininkai, atsakydami į užklausas.

Kraštotyros informacijos sklaidai svarbūs yra ir bibliotekininkų parengti kraštotyros darbai. Iš viso rajono bibliotekose yra parengta 118 kraštotyros darbų. Kraštotyros darbų temos mažai keitėsi. Daugelis bibliotekininkų rašo bibliotekos metraščius, kronikas, renka medžiagą apie krašto žmones, vietovardžius, liaudies talentus. Filialai papildė aplankus iš spaudos apie aptarnaujamų mikrorajonų kaimus, žmones, įstaigas, rengia kraštotyros parodas, susitikimus su kraštiečiais.

Viešoji biblioteka parengė 8 virtualias parodas. 2 virtualios parodos skirtos asmenims – „Šventojo rašto vertėjas kunigas Česlovas Kavaliauskas“, „Antanas Bernatoniš – lietuvių tradicinės kultūros puoselėtojas“.

Viešosios bibliotekos svetainėje rubrikoje „Kaišiadoriečiai kuria“ pristatyta 2 naujos kaišiadoriečių knygos: Trakų penktoji rinktinė Kaišiadorių regiono šaulių istorija 1919 – 1940 m. /O. Lukoševičius, Akimirkos stebuklas/sudarytojai: Audronė Skarbaliūtė ir Leonas Glinskis.

Rubrikoje „Knygos apie Kaišiadorių kraštą ir jo žmones“ – 3 pateiktys. Viešosios bibliotekos fojė veikė 8 interaktyvios medijos.

Iš viso per metus SVB surengta 14 žodinių kraštotyros renginių. Renginių temos: kraštiečių naujų knygų pristatymai, kraštiečių jubiliejų minėjimai, vietovių sukaktys. Iš minėtų renginių: Benjamino Kondrato knygos „Kūrėjo pėdsakais Kaišiadorių ir Širvintų krašte“ pristatymas, radijo žurnalisto Antano Šilkūno autobiografinės knygos „Laimės trupiniai“ pristatymas Viešojoje bibliotekoje.

IV. UŽDAVINYS. RENGTI LITERATŪROS SKLAIDOS RENGINIUS BIBLIOTEKOSE

Renginiai

Bibliotekos lankytojams organizuojama įvairių rūšių veikla, rengiami kokybiškesni renginiai. Bibliotekos teikia edukacines, neformalaus švietimo bei informacines paslaugas, stiprina ir ugdo gyventojų skaitmeninio ir informacinio raštingumo įgūdžius. Teikia mokamas paslaugas ir didina nemokamų inovatyvių paslaugų skaičių bibliotekos lankytojams. Viešoji biblioteka vykde patrauklias kultūrinės, pažintinės, kūrybinės, edukacines, emocinio sveikatinimo veiklas, gyventojų mokymus. Karantino sąlygomis į internetinę erdvę persikėlė knygų pristatymai, paskaitos, skaitymo akcijos, edukacijos, viktorinos, parodos, skaitmeninio raštingumo mokymai. Naujos veiklos tapo pasiekiamos ne tik bibliotekos vartotojams, bet ir visiems gyventojams.

Bibliotekos palaiko ir plečia bendradarbiavimą su švietimo, kultūros įstaigomis, valdžios institucijomis, kitų savivaldybių bibliotekomis, jaunimo organizacijomis, jaunųjų skaitytojų šeimos nariais, įtraukiant juos į bendras veiklas.

2022 metais rajono bibliotekos savo kultūrinę veiklą siejo su Pranciškaus Skorinos, Gyvūnų gerovės metais, kino kūrėjo ir kino kritiko, rašytojo ir poeto Jono Meko, rašytojos Ievos Simonaitytės ir kt. veikėjų metais, skaitymo skatinimu, svarbiais Lietuvos bei rajono įvykiais. Rajono bibliotekos organizuodamos kultūrinius renginius aktyvino skaitymą ir informacijos sklaidą.

Įgyvendinant LR kultūros bei švietimo ir mokslo ministrų patvirtiną Skaitymo skatinimo 2019-2024 m. programos 2022-2024 metų veiksmų planą, VB ir filialuose rengiami knygų pristatymai ir susitikimai su autoriais, inicijuojamos akcijos, dalyvaujama Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų organizuojamoje akcijoje „Vasara su knyga“, vedami proto mūšiai. Didinant vaikų vasaros užimtumą Viešoji biblioteka kartu su filialais prisijungė prie iniciatyvos „Skaitymo iššūkis 2022“, kurios metu vaikams vyko edukaciniai užsiėmimai, judrieji žaidimai, viktorinos, kūrybines dirbtuvės, knygų skaitymo popietės ir kt. Viešoji biblioteka ir padaliniai aktyviai dalyvavo akcijose Saugesnio interneto, „Senjorų dienos internete“, Nacionalinės Bibliotekų savaitės renginiuose, Metų knygos rinkimuose, Šiaurės šalių bibliotekos savaitės renginiuose.

Renginiuose apsilankė 10329 lankytojai, VB renginiuose apsilankė 3067 lankytojai, t.y. 29,7% visų renginių lankytojų.

20 lentelė

Bibliotekos organizuotų 2021 ir 2022 metais renginių skaičius

	Viso renginių		Iš jų							
			kompleksiniai		žodiniai		vaizdiniai		vaikams	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
SVB	500	616	70	130	218	285	212	201	220	292
VB	122	123	3	3	27	68	53	52	49	53
MP	83	91	11	36	66	17	45	38	64	71
KP	295	402	56	91	125	200	114	111	107	168

Rajono bibliotekose 2022 m. buvo surengta 616 renginių (vidutiniškai po 26 renginius 1 bibliotekai), 116 renginių daugiau negu 2021 m. Bendroje renginių struktūroje dominuoja žodiniai renginiai 46,3% (285 renginiai), 21,1 % sudaro kompleksiniai renginiai, vaizdiniai renginiai sudaro 32,6%. Renginiai vaikams sudaro 47,4 proc.

21 lentelė

Bibliotekos organizuotų 2021-2022 m. renginių lankytojų skaičius

Vyko	2021	2022	Lankytojų pokytis (proc.)
VB	2981	3067	+2,9
MP	1518	1303	-14,2
KP	3905	5959	+52,6
SVB	8404	10329	+22,9

65,3 % visų SVB renginių sudaro kaimo padalinių organizuojami renginiai (402 renginiai). Vidutiniškai 1 kaimo filialas surengė po 18 renginių po 1,5 renginio į mėnesį.

Renginiuose apsilankė 10,3 tūkst. lankytojų, t.y. 14,9% proc. visų lankytojų, vidutiniškai 1-ame renginyje apsilankė 17 lankytojų.

Kultūros renginiai

Renginių formos: knygų pristatymai, parodų pristatymai, literatūros ir muzikos popietės, susitikimai su vietos politikais, vietos bendruomenėje gyvenančiais ir kuriančiais žmonėmis, rašytojais, valstybinių ir kalendorinių švenčių minėjimas, garsiniai skaitymai, viktorinos, konkursai, protų kovos.

Renginių temos: Lietuvos bei rajono svarbių įvykių paminėjimas, rašytojų sukakčių minėjimas, valstybinės ir kalendorinės šventės, kraštotyriniai ir teminiai renginiai.

Viešoji biblioteka ir padaliniai aktyviai dalyvavo akcijose Saugesnio interneto, „Senjorų dienos internete“, Nacionalinės bibliotekų savaitės renginiuose, Metų knygos rinkimuose, Šiaurės šalių bibliotekos savaitės renginiuose, surengė rajoninį pasakų sekimo konkursą (renginį ved. R. Gavenavičienė. VŠĮ „Renginių maratonas“. 60 dalyvių.).

Viešoji biblioteka ir padaliniai Lietuvių kalbų dienoms paminėti pakvietė lankytojus į 17 renginių.

Parengtos 4 interaktyvios viktorinos, 3 akcijos, 8 virtualios parodos. 2 virtualios parodos skirtos asmenims: „Šventojo rašto vertėjas kunigas Česlovas Kavaliauskas“, „Antanas Bernatonis – lietuvių tradicinės kultūros puoselėtojas“, 6 virtualios parodos „Iš knygų lentynos“.

Viešosios bibliotekos svetainėje, rubrikoje „Kaišiadoriečiai kuria“, pristatyta 2 naujos kaišiadoriečių knygos. Rubrikoje „Knygos apie Kaišiadorių kraštą ir jo žmones“ parengtos 3 pateiktys. Viešosios bibliotekos fojė veikė 8 interaktyvios medijos.

Viešoji biblioteka įsijungė į Tarptautinį dokumentinio kino festivalį „Nepatogus kinas“ bibliotekoje, sudarė galimybę gyventojams nemokamai žiūrėti visą „Nepatogaus kino“ programą (9 kino filmai). Tiesiogines transliacijas bibliotekose stebėjo 174 asmenys.

Vykdam projektą „Gerinti sveikatos žinias – į biblioteką“, Kauno kolegijos Medicinos fakulteto lektoriai skaitė 4 nuotoline paskaitas aktualiomis sveikatos temomis ir 2 praktines kontaktines paskaitas – kaip naudotis e. sveikata ir kaip suteikti pirmąją medicinos pagalbą. Paskaitose dalyvavo per 500 rajono gyventojų.

Padalinių bibliotekos rinko Metų knygas, minėjo Lietuvių kalbų dienas, šventė valstybines ir kalendorines šventes, knygnešio dieną, dalyvavo Skaitymo skatinimo akcijoje „Vasara su knyga“, rengė naujų leidinių pristatymus, švietėjiškus renginius su sveikos gyvensenos atstovais, policijos komisariato bendruomenės pareigūnais, dalyvavo „Auksinio proto“ kovose.

Bibliotekos, bendradarbiaudamos su Kultūros centrų būrelių vadovais, rengia edukacines valandėles, kurių metu mokomasi įvairaus meno: kvilingo, mandalos, karpinių, nėrimo, mezgimo, dekupažo, pynimo, karoliukų vėrimo, vilnos vėlimo ir kt.

Nedidelės bibliotekų patalpos apsprendžia renginių dydį ir formas. Daugelis padalinių, neturėdami tinkamų sąlygų ir lėšų, organizavo nedidelius renginius vaikams ir literatūros parodas. Bibliotekų veikla organizuojant renginius tampa vis labiau įvairesnė, mažėja renginių populiarinančių skaitymą, literatūrą. Parodose eksponuojami fotografijos, floristikos, batikos, keramikos, pynimo, medžio drožimo, siuvinių kiti tautodailės darbai. Organizuodami renginius bibliotekininkai bendradarbiauja su mokyklomis, seniūnijomis, kaimo salėmis, su kaimo bendruomenėmis. Renginiams reklamuoti rengiami spalvingi kvietimai, skelbimai, lankstinukai, kurie platinami mokyklose, įstaigose bei kitose viešose vietose.

Dailės parodos

Viešosios bibliotekos fojė rengiamos tapybos, fotografijos, grafikos ir kt. parodos visada domina lankytojus. Kaišiadorių viešojoje bibliotekoje veikė Justinos Jakštaitės fotografijų paroda „II“, Aldonos Tuminienės tapybos darbų paroda, tarptautinio plenero tapybos paroda „Kaišiadorių kraštas dailininko akimis. Žasliai“, Kaišiadorių kultūros centro medžio drožinėjimo būrelio narių darbų paroda. Kaišiadorių viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyriuje veikė Kaišiadorių Šv. Faustinos mokyklos moksleivių darbų parodos „Kurkime Kalėdas kartu“, „Pavasario džiugesys“, Kaišiadorių meno mokyklos dailės programos moksleivių baigiamųjų tapybos darbų paroda.

Visus metus bibliotekos lankytojus džiugino interaktyvi medija: „Žymių žmonių mintys apie kalbą“, „Įminkime mįslę“, „Jonas Mekas ir skambios jo mintys“, „Kaip išlikti sveikam?“, „Kaišiadorių krašto poetai“, fotomenininko Ričardo Grigo fotografijų paroda „Ukraina šiandien“, tautodailininkės Almos Bernatienės Kalėdinių atvirukų paroda.

2022 m. parengta 52 literatūros parodos, iš jų – 31 teminė paroda. Temos buvo skirtos nacionalinių kultūros ir meno premijų laureatų kūrybai, pasaulinei sveikatos dienai, ES aktualijoms, sveikatos, ekologijos, skaitymo, augalų priežiūros, valstybinėms ir kalendorinėms šventėms, meno ir kitoms aktualioms temoms. 21 literatūros paroda skirta rašytojų kūrybos populiarinimui, jubiliejams paminėti.

Mokymai gyventojams ir bibliotekos vartotojams

Atnaujintoje VIPT infrastruktūroje bibliotekų darbuotojai vykdo skaitmeninio raštingumo mokymus, padeda gyventojams įgyti reikalingų įgūdžių efektyviai, įvairiapusiškai, saugiai ir atsakingai naudotis internetu, skatina juos atrasti interneto, informacinių ir ryšių technologijų produktų ir paslaugų naudą, o gyventojams, kurie turi ribotus skaitmeninius įgūdžius – padeda tapti išmaniais IRT naudotojais. Viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose. SVB vartotojų mokymams naudotis paslaugomis, kompiuterine įranga buvo skirta 1008 valandos (44 val. daugiau negu 2021 m.). Viešojoje bibliotekoje vartotojų mokymams buvo skirta 323 val., Žiežmarių padalinyje – 69 val., kaimo padaliniuose – 616 val.

Skaitmeninio raštingumo mokymus grupėse baigė 414 gyventojai. Iš viso 2022 metais skaitmeninio raštingumo apmokyti ir konsultuoti 2570 gyventojų.

Vykdam projektą „Gerinti sveikatos žinias – į biblioteką“, Viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose vyko e. sveikatos mokymai gyventojams. E. sveikatos mokymus baigė 206 gyventojai. Grafinio dizaino mokymus baigė 36 gyventojai. Skaitmeninio raštingumo mokymus pradantiesiems lankė 172 gyventojai.

Interneto vartotojai daugiausia ieško informacijos, naudojami el. pašto paslaugomis. Ieškantiems informacijos internete ar duomenų bazėse, tiek VB, tiek filialuose teikiama darbuotojų individualios konsultacijos bei apmokymai. Vartotojai mokomi kaip deklaruoti pajamas, mokėti mokesčius, susikurti e. pašto dėžutę, susirasti reikiamą informaciją ir kt. Individualiai konsultuota 2156 gyventojai.

ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA

Kaišiadorių viešoji biblioteka daug dėmesio skiria elektroninių paslaugų užtikrinimui ir prieigos gerinimui. Naudojantis Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) programine įranga yra automatizuoti katalogavimo procesai, užtikrintas automatizuotas vartotojų bibliotekinis aptarnavimas, dokumentų užsakymas ir išdavimas, viešoji prieiga, suteikiama galimybė naudotis interaktyviomis elektroninėmis paslaugomis.

Elektroninio katalogo kūrimas. Naudojimas elektroniniu katalogu.

Viešoji biblioteka dalyvauja Nacionalinės bibliografijos duomenų banko kūrime. Bibliografinių įrašų elektroniniame kataloge iš viso buvo 52343 (2022–12–31), 2022 m. bibliotekos elektroninis katalogas pasipildė 1285 bibliografiniais įrašais, iš jų 800 analiziniais įrašais.

Elektroninis aptarnavimas.

LIBIS SAP (Skaitytojų aptarnavimo posistemė) įdiegta visuose padaliniuose. Vartotojai aptarnaujami su LIBIS vieningu vartotojų pažymėjimu, galiojančiu visose Lietuvos bibliotekose, įdiegusiose LIBIS. Šiose bibliotekose veikia vartotojų automatinio informavimo sistema,

siunčianti elektroninius priminimus apie tai, kad baigiasi dokumentų išdavimo laikas ir pasiūlymus automatiškai pratęsti išdavimo terminą.

Dokumentų užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino pratęsimo paslaugos.

Vartotojai turėjo galimybę internetu naudotis dokumentų nuotolinio užsakymo paslauga. Leidinius internetu užsisakė 318 vartotojų, leidinius rezervavo 382 vartotojai.

Naudojimasis licencijuotais elektroniniais ištekliais.

Viešosios bibliotekos vartotojai galėjo naudotis ne tik internetu, bet ir prenumeruojamomis duomenų bazėmis: EBSCO „Publishing“, „Naxos Music Library“, INFOLEX duomenų bazėmis, LNB ir LIBIS katalogais. LNB periodinių leidinių duomenų banku su einamąja valstybine bibliografija naudojosi bibliotekininkai, atsakydami į užklausas. Prenumeruojamoje INFOLEX teisinės informacijos duomenų bazėje atlikta 1983 paieškų, EBSCO duomenų atsisiųstų viso teksto straipsnių – 296, Naxos Music Library duomenų bazės atsisiųstųjų dokumentų skaičius – 100, BNS – 297.

22 lentelė

Bibliografinių užklausų 2021 ir 2022 metais skaičius

Vyko	Viso informacinių užklausų		Iš to skaičiaus							
			Faktografinės		Adresinės		Tikslinamosios		Teminės	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
SVB	6708	6242	187	236	3520	2800	551	944	2450	2262
VB	3109	2868	95	134	2490	1882	130	488	394	364
MF	830	513	42	52	403	144	97	46	288	271
KF	2769	2861	50	50	627	774	324	410	1768	1627

Iš viso SVB gauta 6242 užklausos, iš jų – 372 elektroninėmis priemonėmis, 6045 (96,8%) užklausų įvykdyta. Pagal užklausų registraciją, daugiausia užklausų atsakyta Viešojoje bibliotekoje – 2868 (45,9%) užklausos. Vidutiniškai viename padalinyje per metus užregistruota 147 užklausos. Viešojoje bibliotekoje užregistruota 2868 užklausos, 241 užklausa mažiau negu 2021 metais. Daugiausia užregistruota adresinių užklausų 44,8%. Teminės užklausos sudaro 36,2%. SVB vartotojai daugiausia pateikia užklausų iš filosofijos, psichologijos, visuomenės mokslų (632), inžinerijos, technikos (216), istorijos (231), kalbotyros, grožinės literatūros (974). Kaimo padaliniuose aktualiausios temos – kalbotyros, grožinės literatūros (953), technikos (159), istorijos (155) ir kt. Dažniausiai į užklausas tenka atsakyti besimokančiajai skaitytojų grupei. Mokiniai pasigenda naujos informacijos iš istorijos, geografijos, astronomijos mokslų. Studijuojantys nori rasti daugiau psichologijos, filosofijos, teisinės literatūros. Pastaruoju metu išaugo domėjimasis sociologija, ekonomika, politika, statistika. Daugėja užklausų kraštotyros tema: apie turizmą rajone, lankytinas vietas, žydų gyvenimą rajone, vietovardžių kilmę ir kt.

Atsakant į informacines užklausas biblioteka prisideda prie žmonių gebėjimo formuluoti informacinius poreikius ugdymo, žinių apie viešai prieinamus informacinius šaltinius sklaidos, o moksleiviams suteikia formaliam išsilavinimui reikalingos papildomos informacijos.

Naudojimasis interneto paslaugomis

VB ir 23 filialai turi 133 kompiuterizuotas darbo vietas, iš jų 90 kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams.

Interneto seansų skaičius ir trukmė apskaitoma pagal projekto „Bibliotekos pažangai“ elektroninių paslaugų apskaitos programą VRSS. Kitos elektroninės paslaugos (atsisiųstųjų dokumentų ir atsisiųstųjų įrašų skaičius, virtualių apsilankymų skaičius) apskaitomos pagal LIBIS

Kataloguotojų darbo apskaitos programą ir pagal prenumeruojamų duomenų bazių (DB) panaudojimo statistiką, bibliotekos svetainės www.kaisiadoriuvb.lt apsilankymų statistiką.

23 lentelė

Naudojimas vieša interneto prieiga 2020 - 2022 m.

Biblio- teka	Viešos interneto prieigos (VIP) vietų skaičius			Unikalių VIP vartotojų skaičius			VIP kreipčių (seansų) skaičius		
	2020 m.	2021m.	2022 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
VB	12	12	12	2200	2227	2251	11981	17321	12695
MP	7	7	7	1069	1083	1114	1192	910	595
KP	73	71	71	4770	4879	5155	6808	7929	15418
SVB	92	90	90	8039	8189	8520	19681	26160	28708

Viešojoje bibliotekoje yra 12 kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams (viena iš jų skirta akliems ir silpnaregiams). SVB interneto paslaugomis pasinaudojo 28708 lankytojai. Viešojoje bibliotekoje apsilankė 12695 lankytojai, Žiežmarių padalinyje – 595 lankytojai, kaimo padaliniuose – 15418 lankytojų. Bibliotekose interneto lankytojų skaičius padidėjo dėl šalyje panaikinto karantino, kuomet bibliotekose buvo galimi fiziniai apsilankimai.

Darbuotojai konsultuoja vartotojus paieškos internete, informacijos kopijavimo iš interneto, elektroninio pašto kūrimo ir kt. klausimais. Pradedančius naudotis internetu vartotojus darbuotojos moko ir konsultuoja, atsižvelgdami į vartotojų poreikius. Viešosios bibliotekos vartotojus bibliotekininkės supažindina su paieška elektroniniame kataloge, bei galimybe užsisakyti, rezervuoti, pratęsti leidinio gražinimo laiką internetu. Mokymų dalyviai džiaugiasi tokia galimybe viską atlikti pačiam, neišeinant iš namų.

Elektroninės paslaugos

Viešoji biblioteka, pasinaudodama turimais informaciniais ir technoliniais ištekliais, vartotojams teikė šias elektronines paslaugas:

- Paieška internete ir bendravimas socialiniuose tinkluose;
- Paieška prenumeruojamose duomenų bazėse ;
- VB elektroniniame kataloge (dokumentų paieška, užsakymas, rezervavimas, gražinimo termino pratęsimas);
- VB interneto svetainėje www.kaisiadoriuvb.lt skelbiama informacija;
- paslauga „Klausk bibliotekininko“;
- mokesčių deklaravimas ir kitos e. Valdžios paslaugos;
- informacijos įrašymas į kompiuterines laikmenas, spausdinimas, skenavimas ir kt.;
- bevielis interneto ryšys.

Interneto seansų skaičius ir trukmė apskaitoma pagal projekto „Bibliotekos pažangai“ elektroninių paslaugų apskaitos programą VRSS. Kitos elektroninės paslaugos (atsisiųstųjų dokumentų ir atsisiųstųjų įrašų skaičius, virtualių apsilankymų skaičius) apskaitomos pagal LIBIS Kataloguotojų darbo apskaitos programą ir pagal prenumeruojamų duomenų bazių (DB) panaudojimo statistiką, bibliotekos svetainės www.kaisiadoriuvb.lt apsilankymų statistiką.

- Seansų skaičius – 28708
- Atsisiųstųjų dokumentų skaičius – 2676
- Atsisiųstųjų įrašų skaičius – 0
- Virtualių apsilankymų skaičius – 7262

Viešosios bibliotekos vartotojai galėjo naudotis ne tik internetu, bet ir prenumeruojamomis duomenų bazėmis: EBSCO „Publishing“, „Naxos Music Library“, INFOLEX duomenų bazėmis, LNB ir LIBIS katalogais. LNB periodinių leidinių duomenų banku su einamąja valstybine

bibliografija naudojosi bibliotekininkai, atsakydami į užklausas. Prenumeruojamoje INFOLEX teisinės informacijos duomenų bazėje atlikta 1983 paieškos, EBSCO duomenų atsisiųstų viso teksto straipsnių – 296, Naxos Music Library duomenų bazės atsisiųstųjų dokumentų skaičius – 100, BNS – 297. Wi Fi paslaugomis naudojosi 327 unikalų naudotojų, atlikta 16343 seansai.

VB Interneto svetaine susidomėjo 7094 naujų naudotojų, atliko 40193 peržiūras. Viešosios bibliotekos socialinį tinklą Facebook pamėgusių skaičius 1392, sekėjų skaičius 1552.

V. UŽDAVINYS. DALYVAUTI REGIONINĖSE, RESPUBLIKINĖSE ARBA TARPTAUTINIŲ BŪDU REMIAMOSE KULTŪROS PROGRAMOSE IR PROJEKTUOSE

Kiekvienais metais Viešosios bibliotekos darbuotojai parengia ir įgyvendina kelis įvairios apimties projektus. 2022 metais parengti 2 projektai Kaišiadorių savivaldybės finansuojamoms programoms. Projektų vykdymui gauta 2546 Eur.

Kaišiadorių rajono viešoji biblioteka birželio – gruodžio mėnesiais įgyvendino Kaišiadorių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektą „Gerinti sveikatos žinias – į biblioteką“.

Projektu siekiama gerinti bendruomenės gyvenimo kokybę, didinti vyresnio amžiaus ir socialiai pažeidžiamų asmenų skaitmeninio sveikatos raštingumo įgūdžius, gerinti žmonių prieigą prie informacijos apie sveikatą ir gebėjimą efektyviai ją naudoti. Projekto partneriai: Kauno kolegijos Medicinos fakultetas, Kauno apskrities viešoji biblioteka, Kaišiadorių krašto neįgaliųjų sąjunga, Kaišiadorių rajono neįgaliųjų draugija, Kaišiadorių rajono švietimo ir sporto paslaugų centras, prie kurio yra Trečias universitetas.

Įgyvendinant projektą, Viešojoje bibliotekoje ir kaimo padaliniuose vyko e. sveikatos mokymai, informacinės šviečiamosios paskaitos. Kauno kolegijos Medicinos fakulteto dėstytojai skaitė paskaitas itin aktualiomis temomis, atsižvelgiant į bendruomenės narių išsakytus poreikius. Kaišiadorių bendruomenė aktyviai dalyvavo paskaitų cikle, jungėsi į praktinius mokymus, noriai uždavinėjo klausimus ir tyrinėjo jiems aktualias temas. E. sveikatos mokymus baigė 206 gyventojai, 6 paskaitose dalyvavo per 500 gyventojų.

Mokymų vertinimo anketoje vien teigiami atsiliepimai apie mokymus, pageidavimai tęsti projektą, aktyviai siūlomos temos ateities projektui. Viešoji biblioteka ir padaliniai, esantys seniūnijų centruose, įsigijo kraujospūdžio matuoklius ir termometrus, teikiama nauja paslauga, išleistas Sveikatos kalendorius, kuriuo paskatinti projekto dalyviai.

Projektas – Skaitmeninio raštingumo mokymai „Grafinis dizainas“ finansuojamas pagal Kaišiadorių rajono savivaldybės neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi programą vykdytas gegužės – spalio mėnesiais. Mokymai skirti norintiems išmokti naudotis grafinio dizaino programa Canva. Projekto dalyviai baigę mokymus išmoko savarankiškai maketuoti skelbimus, gimtadienio atvirukus, lankstinukus, susipažino su socialinių tinklų reklamai skirtais dizainais.

Viešoji biblioteka partnerio teisėmis dalyvauja tarptautiniame projekte „Inovatyvūs Lietuvos bibliotekų skaitymo skatinimo sprendimai vaikų ir jaunimo socialinių santykių kūrimui su aplinka“, kurio rezultatas – Skaitymo iššūkio žaidimas ir knygų kolekcija tikslinei grupei bus prieinami nemokamoje mobilioje programėlėje, o su žaidimo užduotimis susieta literatūra – specialiose teminėse lentynose regionų bibliotekose ir specialiuose knygų išdavimo „paštomatuose“ savivaldybių rajonų ir kaimiškose vietovėse, kuriose yra ugdymo įstaigos (siekiant maksimalaus prieinamumo, bekontakčio knygų išdavimo). Vykdamas projektą, prie Viešosios bibliotekos pastatytas Knygomatas.

Projektas „Knygų startas“ – tarptautine patirtimi paremtas ankstyvojo skaitymo skatinimo projektas, kurio metu naujagimiams ir jų tėveliams dovanojamas ankstyvojo skaitymo skatinimo lauknešėlis. Kaišiadorių viešoji biblioteka mažiausius skaitytojus ir jų tėvelius pakvietė dalyvauti naujoje „Knygų starto“ akcijoje – auginti „stebuklingąją“ pupelę. Kaišiadorių viešosios bibliotekos 0–3 metų skaitytojai sėkmingai augino pupelę, dalyvavo konkurse „Auginkime „Knygų starto“ pupelę kartu!“ ir laimėjo mažyliams skirtą knygų rinkinuką.

Pupelės „augina“ ir padalinių mažieji skaitytojai.

Dalyvaujant tarptautiniame dokumentinių filmų festivalyje „Nepatogus kinas“, rodyti 9 filmai, stebėjo 174 asmenys.

Vykdamas Birštono viešosios bibliotekos projektą „Kūrybiniai susitikimai po liepa“ vaikams ir šeimoms, Kaišiadorių viešojoje bibliotekoje vyko edukacija „Karališkoji Birštono istorija“ su dailininke Saule Gyliene, skirtoje Birštono 640 metų sukakčiai paminėti. Vaikai piešiniams, lipdukais ant didelio, dailininkės paruošto stendo kūrė Vytauto pilį, Žvėrinčiaus mišką, Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Vytauto paveikslą.

Parengta paraiška Jaunimo savanoriškos tarnybos (JST) akreditacijai gauti. Edukacinių programų vadovė E. Balčiūnienė dalyvavo JST organizuojuose mokymuose, bendravo su JST, siuntė informaciją jaunimui apie savanorystės galimybę. Ataskaitiniais metais norinčių savanoriauti nesulaukėme. Planuojame stiprinti komunikaciją šioje srityje, stiprinti ryšius su jaunimu, kad mūsų savivaldybės jaunimas įgytų savanoriavimo patirties, naujų įgūdžių, žinių ir gebėjimų.

24 lentelė

2022 metų projektinė veikla

Projekto pavadinimas. Tikslai ir uždaviniai Projekto rengėjai	Vykdyto/dalyvavimo laikotarpis	Dalyviai ir partneriai	Rezultatai	Kas finansuoja	Pritrauktos lėšos Eur.(be SVB indėlio)
1	2	3	4	5	6
Bibliotekos rengti ir vykdyti projektai					
„Skaitmeninio raštingumo mokymai. Grafinis dizainas pradedantiesiems“. Projekto tikslas – sudaryti sąlygas Kaišiadorių rajono savivaldybės suaugusiųjų asmenų darbinei įtraukčiai ir asmeniniam tobulėjimui plėtojant suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą pasiūlos ir paklausos sistemą.	2022 m.	Partneriai:	Mokymų dalyviai išmoko dirbti su grafinio dizaino programa „Canva“, buvo supažindinti su nuotraukų redagavimo programa „Picasa“, nuotraukų redagavimo tinklapiu „Remove Background from Image“, „Adobe Spark“ programa bei koliažų kūrimo programa „FotoJet“. Mokymus baigė 35 gyventojai.	Kaišiadorių sav.	800,00
„Gerinti sveikatos žinias į biblioteką“. Projekto tikslas – ugdyti sveikatos raštingumą ir bendruomenės įsitraukimą į sveikatos klausimų sprendimą.	2022 m.	Partneriai: Kauno apskrities viešoji biblioteka, Kauno kolegijos Medicinos fakultetas, Kaišiadorių krašto neįgaliųjų sąjunga, Kaišiadorių rajono neįgaliųjų	Projektas pagerino gyventojų gyvenimo kokybę, sudarė galimybes įgyti gebėjimų bei įgūdžių, reikalingų nuolatiniam sveikatos raštingumui tobulinti. Projekto dalyviai įgavo daugiau pasitikėjimo savimi, priimdami teigiamus sprendimus dėl savo sveikatos, keičiant gyvenimo būdą. Bibliotekose sukurta nauja paslauga, įsigyta medicininė įranga pritaikyta gyventojų poreikiams. VB ir padaliniuose E.	Kaišiadorių sav.	1746,00

		draugija.	sveikatos mokymuose dalyvavo 206 gyventojai, 6 paskaitose dalyvavo per 500 gyventojų. Projekto metu VB ir seniūnijų centrų bibliotekos įsigijo kraujospūdžio matuoklius, bekontakčius termometrus, pirmosios pagalbos vaistinėles.		
Projektai, kuriuose biblioteka dalyvavo partnerio teisėmis					
Birštono viešosios bibliotekos projektas „Kūrybiniai susitikimai po liepą“ Projekto tikslas – ugdyti bendruomenės narių kūrybiškumą, bendruomeniškumą, mažinti socialinę atskirtį, siūlant kūrybinės raiškos veiklų įvairovę, įtraukiant į kūrybines veiklas.	2022 sausio – gruodžio mėn.	Kaišiadorių rajono viešoji biblioteka, Nemajūnų dienos centras, Birštono vienkiamio bendruomenė Birštono turizmo informacijos centras.	Edukacija „Karališkoji Birštono istorija“ su dailininke Saule Gyliene	LKT	
Projektai, kuriuose biblioteka dalyvavo vykdant projektą					
Tarptautinis projektas „Inovatyvūs Lietuvos bibliotekų skaitymo skatinimo sprendimai vaikų ir jaunimo socialinių santykių kūrimui su aplinka“. Projektu siekiama 5–8 klasių (10–15 metų) moksleiviams sukurti inovatyvų skaitymo skatinimo produktą – skaitymo iššūkio virtualų žaidimą, kurio scenarijus vystytųsi kaip įvykių ir užduočių grandinė, orientuota į pasirinkimus, sprendimus, susijusius su žaidimo herojaus elgesiu.	2021 07 01 – 2023 04 30	Kauno apskrities viešoji biblioteka, Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės biblioteka viešoji biblioteka, kūrybinė studija BLACK BOOK (Norvegija) Kristín Ragna Gunnarsdóttir (Islandija)	Prie Viešosios bibliotekos įrengtas knygomasas		

Projektas „Knygų startas“ – tarptautine patirtimi paremtas ankstyvojo skaitymo skatinimo projektas, kurio metu naujagimiams ir jų tėveliams dovanojamas ankstyvojo skaitymo skatinimo lauknešėlis.	2021 m. lapkritis - 2022 m. birželio 30 d.	Projektą įgyvendina Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka.	Padovanota 40 naujagimiams ir jų tėveliams ankstyvojo skaitymo skatinimo lauknešėlių. „Knygų starto“ akcija – auginti „stebuklingąją“ pupelę.		
Tarptautinis žmogaus teisių dokumentinių filmų festivalis „Nepatogus kinas“	2022 m. spalio 8–30 d.	VŠĮ Nepatogus kinas, Asociacija Lietuvos žmogaus teisių centras (LŽTC)	Gyventojai žiūrėjo 9 dokumentinius kino filmus.		

VI. UŽDAVINYS. STIPRINTI BIBLIOTEKOS ĮVAIZDĮ, KURTI NAUJOVIŠKĄ BIBLIOTEKĄ

Bibliotekos įvaizdžio formavimas

Bibliotekos įvaizdis yra vienas iš svarbiausių veiksnių, nulemiančių esamų ir potencialių vartotojų bei pačios bibliotekinės bendruomenės sėkmę. Dažnai pasirinkimą lankyti ar nesilankyti bibliotekoje lemia ne tik gyvenamoji vieta, bet ir kitų asmenų atsiliepimai apie biblioteką, paslaugų kokybę bei personalą dirbantį bibliotekoje. Daug lemia ir vizualusis bibliotekos įvaizdis, patalpų interjeras.

2022 m. bibliotekos viešinimo kryptys išliko tos pačios: patraukti potencialių klientų dėmesį ir informuoti turimus lankytojus – padėti geriau pažinti bibliotekos veiklas, paslaugas, sukurtus produktus.

Bibliotekų įvaizdį formavo paslaugų plėtojimas ir kokybė. Pastaraisiais metais įdiegtos bibliotekoje informacinės ir komunikacinės technologijos pakeitė įprastą bibliotekų informacinį skaitytojų aptarnavimą. Nuo paslaugų teiktų tik bibliotekoje, pereita ir prie virtualių paslaugų, kurios leidžia vartotojui pasinaudoti paslaugomis bet kuriuo laiku ir bet kurioje vietoje. Elektroninės paslaugos tampa vis svarbesne informacijos veiklos dalimi.

Nemokamos interneto paslaugos teikiamos Viešojoje bibliotekoje ir visuose filialuose. Visose tinklo bibliotekose įrengtas bevielis interneto ryšys. Bibliotekų lankytojai, turintys nešiojamus kompiuterius gali naudotis bevieliu internetu nemokamai. LIBIS (SAP, katalogavimo, komplektavimo, statistikos) programinės įrangos diegimas Viešojoje bibliotekoje pasitarnavo jos įvaizdžio gerinimui. Vartotojams internete prieinamas bibliotekos katalogas, leidinių užsakymo ir rezervavimo paslauga, tiesioginio ryšio duomenų bazės, elektroninis deklarasavimas, bendravimas su lankytojais interneto priemone „Klausk bibliotekininko“. Didėja skaitytojų poreikis konsultuotis ir gauti informaciją e. paštu. Populiari bibliotekoje leidinių užsakymo internetu paslauga, užsisakė 1021 leidinius, rezervavosi 183 dokumentus.

Viešoji biblioteka siekia formuoti atviros, paslaugios visuomenei, bibliotekos įvaizdį. Palaikomi ryšiai su muziejais, mokyklomis, savivaldybe, žurnalistais, kultūros centrais, Kaišiadorių turizmo ir verslo informacijos centru, Kaišiadorių švietimo ir kultūros paslaugų centru, Kaišiadorių meno mokykla, Paparčių Šv. Juozapo šeimos namais, Kaišiadorių šventos Faustinos mokykla, Kaišiadorių rajono neįgaliųjų draugija, Kaišiadorių krašto neįgaliųjų sąjunga.

Svarbesni bibliotekų renginiai fotografuojami, filmuojami. Projektų ir renginių viešinimui sukurti plakatai, atvirukai, skirtukai bei žinutės.

Pagrindiniai viešinimo kanalai – internetas ir spauda. Apie Viešosios bibliotekos kultūros renginius informuoja švietimo ir kultūros paslaugų centras savo tinklapyje ww.centras.puslapiiai.lt, Kaišiadorių verslo ir informacijos centro tinklapyje www.verslas.kaisiadorys.lt, savivaldybės tinklapyje www.kaisiadorys.lt. Apie SVB veiklą informuoja Viešosios bibliotekos tinklapis www.kaisiadoriuivb.lt. Bibliotekos veikla viešinama ir kitomis priemonėmis: akcijomis, plakatais, kvietimais, dalijant bibliotekos firminius maišelius.

Apie bibliotekų veiklą paskelbta 78 straipsniai rajoninėje spaudoje „Kaišiadorių aidai“, „Atspindžiai“. Informacija apie bibliotekų veiklą skelbiama ir internete: www.skaitymometai.lt, www.metuknygosrinkimai.lt, www.kaisiadoretis.lt, www.ziezmariiai.lt, www.15min.lt, www.norden.lt, www.kvb.lt, bibliotekos tinklapyje www.kaisiadoriuivb.lt. 40 straipsnių parengė pačios darbuotojos. Daugiausia rašoma apie vykdomus projektus, renginius, darbuotojus, leidinius, informuojama apie prasidedančius kompiuterinio raštingumo kursus, bibliotekų paslaugų plėtrą.

Bibliotekos veiklai viešinti buvo naudojamas vaizdo įrašų tinklalapis Youtube.com. 2022 m. paskelbta 9 video įrašai, sulaukė 234 peržiūrų. Kruonio, Žiežmarių, Žaslių, Neprėkštos, Zūbiškių, Rumšiškių, Kalvių padaliniai susikūrę Facebook paskyras, savo veiklą viešina socialiniame tinkle. Sukurtas socialinis tinklas „Facebook“ teikia daug galimybių.

Metų pabaigoje oficialus Viešosios bibliotekos profilis buvo mėgiamas 1303 vartotojų (89 daugiau negu 2021 m.), 1552 sekėjų (134 daugiau negu 2021 m.), 223 įrašai per metus pasiekė 126,9 tūkst. vartotojų. Biblioteka praplėtė informacijos teikimo galimybes, teikdama nuotraukas ir vaizdo medžiagą iš renginių, kviečia vartotojus į renginius. Facebook'o draugai laisvai galėjo komentuoti, dalintis įspūdžiais, taip gaunamas tikresnis atgalinis ryšys. 2022 m. bibliotekos Facebook'o paskyroje buvo populiarinamos naujai gautos knygos, parašytos kraštiečių knygos bei knygos apie kaišiadoriečius. Bibliotekos renginiams viešinti parengti 74 plakatai.

Mokamos paslaugos

Mokamas paslaugas teikia viešoji biblioteka ir filialai. Vartotojams buvo teikiamos TBA paslaugos, kopijavimo ir interneto paslaugos, informacijos įrašymas į diskelius ir kompaktinius diskus. Per metus vartotojams padaryta 11286 leidinių fragmentų kopijos (2155 daugiau negu 2021 m.), už mokamas paslaugas surinkta 1484,8 €. (355,8 €. daugiau negu 2021 m.)

Už gautas lėšas įsigyta naujų skaitytojų pažymėjimų, kanceliarinių prekių, rašomojo popieriaus.

VII. UŽDAVINYS. SKATINTI IR UGDYTI DARBUOTOJŲ PROFESIONALUMĄ IR DARBO MOTYVACIJĄ

Metodinė veikla ir profesionalumo ugdymas

Darbuotojų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo kryptys buvo susijusios su besikeičiančiu darbo pobūdžiu, pasirengimu naujovėms, paslaugų modernizavimu. Bibliotekoje buvo organizuojami pasitarimai, praktiniai mokymai, geros patirties pasidalijimai, skirti profesionalumui ugdyti. 2022 m. surengti 5 VB padalinių darbuotojų pasitarimai, 5 bibliotekininkų skaitmeninio raštingumo mokymai, 1 seminaras „E. sveikata, Naudingos programėlės sveikatinimo tema“ (pranešėjos KAVB specialistės D. Bandaravičiūtė ir G. Poškienė).

37 bibliotekininkai dalyvavo regiono metodinių centrų – Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos ir Kauno apskrities viešosios bibliotekos organizuojamuose nuotoliniuose seminaruose, mokymuose (40 kvalifikacinių renginių), konferencijose bei Viešosios bibliotekos skaitmeninio raštingumo mokymuose (5 mokymai).

Veiklos plano įgyvendinimo stebėseną atliekama visus metus ir visais lygiais. Bibliotekos veiklą reglamentuoja bibliotekos, skyrių, padalinių nuostatai ir darbuotojų pareigybės aprašymai.

Vidaus kontrolė vykdoma vadovaujantis vidaus darbo tvarkos taisyklėmis ir atskirų darbo procesų organizavimo reglamentais.

Kiekvienais metais padalinių ir skyrių bibliotekininkai rengia metinę ir pusmečio veiklos ataskaitą, stebi veiklos plano vykdymą.

Kiekvienais metais vyksta bibliotekos darbuotojų pasitarimas, kuriame aptariami metų rezultatai, veikloje išskylančios problemos ir iššūkiai bei numatomos ateities gairės.

Į kaimo padalinius buvo išvykta 10 kartų. Aplankyti visi kaimo padaliniai pagal poreikį. Išvykų tikslas – susipažinimas su bibliotekose esamomis problemomis ir jų sprendimas, metinė turto inventorizacija, informacinio raštingumo mokymai, edukacinių programų ir užsiėmimų vykdymas. Išvykose į padalinius buvo atliekama susidėvėjusių spaudinių atranka, pirminių darbo apskaitos dokumentų patikra, tikrinama bendra bibliotekos tvarka, atliekama viešųjų interneto prieigos taškų kompiuterių profilaktika, vykdomi fondo patikrinimo ir perdavimo darbai, išvežami nurašyti spaudiniai. Konsultacijos darbo klausimais buvo teikiamos telefonu, elektroniniu paštu.

Informacinės technologijos, kitos naujovės darbe reikalauja naujų žinių, įgūdžių. Darbuotojų susirinkimuose analizuojami bibliotekų statistiniai rodikliai, veiklos planų vykdymas, aktualūs klausimai ir iškilusios problemos, dirbant su naująja LIBIS sistema, biudžeto lėšų tikslinio paskirstymo klausimai, apžvelgiama Skaitymo iššūkio „Vasara su knyga“ rezultatai, projektų „Knygų startas“, „Biblioteka visiems“ veiklos, įvairūs bibliotekinės veiklos ir kt. organizaciniai klausimai.

Parengtas 2023 metų žymių datų bei sukakčių kalendorius.

VIII. UŽDAVINYS. ADMINISTRUOTI BIBLIOTEKŲ VEIKLĄ

Bibliotekų tinklas

Savivaldybės viešųjų bibliotekų tinklą sudaro viešoji centrinė biblioteka ir 23 jos padaliniai.

Iš viso:

- rajono SVB – 24
- savivaldybės VB – 1
- miesto padalinių – 1 (Žiežmarių)
- kaimo padalinių 22 iš jų:
- sujungtų padalinių – 0

Tinklo pokyčiai

Viešosios bibliotekos tinklas išliko nepakitęs, suformuotas seniūnijų centruose ir didesniuose kaimuose, yra prieinamas skaitytojams ir informacijos vartotojams, tenkina rajono gyventojų informacijos, skaitybos, žinių ir savišvietos poreikius. Vienai viešajai bibliotekai tenka aptarnauti 1210 rajono gyventojų. 1000 gyventojų tenka 0,8 bibliotekos.

SVB struktūros tobulinimas ir pokyčiai

Kaišiadorių rajono viešosios bibliotekos struktūra nesikeitė: administracija, Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo, Skaitytojų aptarnavimo, Vaikų literatūros skyriai, Techninės priežiūros grupė, 1 miesto ir 22 kaimo filialai. SVB etatų skaičius 44,35. Iš jų: 31,0 etato – profesionalūs bibliotekininkai, 4,0 – kvalifikuoti specialistai ir 9,4– techninis personalas.

Viešojoje bibliotekoje 21,0 etato. Iš jų: 15,0 - profesionalūs bibliotekininkai, 4,0- kvalifikuoti specialistai, 2,0 - techniniai darbuotojai.

Miesto padalinyje 2,875 etato. Iš jų: 2 – profesionalūs bibliotekininkai, 0,875 – techninių darbuotojų.

Kaimo padaliniuose 20,525 etato. Iš jų: 14,0 – profesionalūs bibliotekininkai, 6,525 – valytojos ir kūriko. 2022 metais etatų skaičius nesikeitė.

26 lentelė

Darbuotojų skaičius

	Darbuotojai		Profesionalių bibliotekininkų išsimokslinimas					
	Iš viso	iš jų profesionalūs bibliotekininkai	aukštasis		aukštesnysis		kitas	
			skaičius	proc.	skaičius	proc.	skaičius	proc.
SVB	47	38	9	23,7	26	70,3	3	7,9
VB	22	16	4	25,0	11	68,7	1	6,3
MF	4	2	1	50	1	50	0	-
KF	21	20	4	20,0	14	70,0	2	10,0

Rajono bibliotekose iš viso dirbo 47 darbuotojai (2022 12 31), iš jų bibliotekininkų – 38 (80,8% visų darbuotojų). Su bibliotekiniu išsimokslinimu – 19 (50,0% visų bibliotekininkų). 2022 metais Viešosios bibliotekos struktūra nesikeitė.

Bibliotekininkų dirbančių nepilną darbo dieną skaičius:

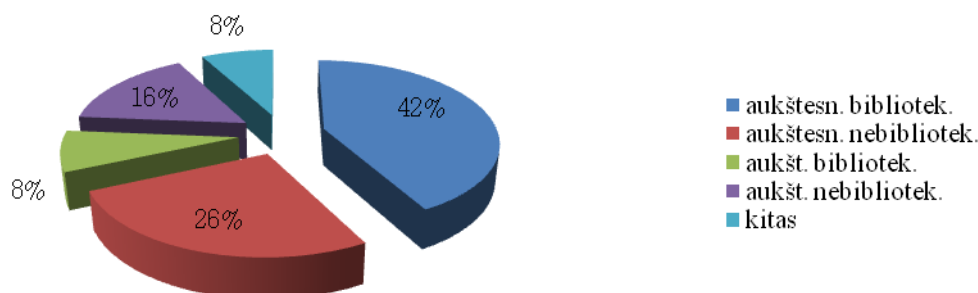
- savivaldybės VB – 4;
- miesto padalinyje (Žiežmariuose) – nėra
- kaimo padaliniuose – 18.

Didžioji dalis kaimo padalinių darbuotojų 82,6% – dirba nepilną darbo dieną. 4 padaliniai dirba pilnu etatu – Žiežmarių, Rumšiškių, Pravieniškių, Žaslių, 8 padaliniai dirba 0,75 etatu, 8 padaliniai dirba 0,5 etatu, Dainavos, Talpūnų ir Darsūniškio padaliniai - 0,25 etatu.

Bibliotekose dirbo 8,0% (3) darbuotojai, turintys aukštąjį bibliotekinį, 45,0% (16) darbuotojų, turinčių aukštesnįjį bibliotekinį išsimokslinimą. Iš viso SVB dirba 19(50,0%) darbuotojų, turinčių bibliotekinį išsimokslinimą. 26,3% (10) turi aukštesnįjį ne bibliotekinį išsimokslinimą, 13,2% (6) turi aukštąjį nebibliotekinį išsimokslinimą, 3 (7,9%) darbuotojai turi vidurinį išsimokslinimą. VB dirba profesionalios bibliotekininkės. Žiežmarių padalinyje dirba 1 bibliotekininkė su aukštesniu bibliotekiniu išsimokslinimu, 1 su aukštesniu nebibliotekiniu išsimokslinimu.

Diagrama Nr. 5

Kaišiadorių viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojai pagal išsilavinimą

Darbuotojų kaitos problemos

2022 metais į užtarnautą poilsį išėjo Varkalių padalinio bibliotekininkė Nijolė Kmeliauskienė, į jos vietą darbuotojų nepriimta. Kaimo vietovėje neatsirado jaunų, profesinės kompetencijos reikalavimų atitinkančių asmenų.

Pagal amžių, nuo 50 m. iki 60 m., dirba 17 bibliotekininkių, 60 ir daugiau – 15. Darbuotojų amžius senėja, vidurkis – 55 metai. Daugiau negu pusė darbuotojų (57,9%) išdirbę 21 ir daugiau metų, 11 bibliotekininkių dirba pensinio amžiaus. Trūksta jaunų specialistų su aukštuoju išsimokslinimu.

27 lentelė

Bibliotekininkų darbo stažas 2022 m. pabaigoje

Darbuotojų skaičius	Iki 5 m.	5 – 10 m.	10 – 20 m.	20 – 30 m.	30 – 40 m.	40 m. ir daugiau
38	3	7	4	4	12	8

Sėkmingai atnaujinta darbuotojų kompetencija. 37 bibliotekininkai dalyvavo KAVB informaciniuose seminaruose bei kituose mokymuose.

28 lentelė

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai 2021 ir 2022 m.

	Bibliotekininkų skaičius			Vartotojų skaičius 1 bibliotekininkui			Lankytojų skaičius 1 bibliotekininkui			Išduotis (fiz. vnt.) 1 bibliotekininkui		
	2021	2022	Skirtumas	2021	2022	Pokytis (proc.)	2021	2022	Pokytis (proc.)	2021	2022	Pokytis (proc.)
VB	16	16	0	135	123	-8,8	1186	1113	-6,2	1933	1714	-11,3
MF	2	2	0	226	255	+12,8	2992	3049	+1,9	4252	3747	-18,9
KF	20	20	0	133	131	-1,5	1955	2273	+16,3	2100	2299	+9,0
SVB	38	38	0	146	141	-3,4	1790	1825	+2,0	2254	2129	-5,5

Viešojoje bibliotekoje ir kaimo padaliniuose lyginant su 2021 metais, padidėjo tik lankomumo rodiklis, kiti efektyvumo rodikliai sumažėjo.

Antras Viešosios bibliotekos strateginio plano veiklos tikslas – atnaujinti bibliotekų tinklo infrastruktūrą, siekiant geresnių sąlygų bibliotekos lankytojams ir darbuotojams

IX. UŽDAVINYS. IŠLAIKYTI IR PLĖSTI VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS INFRASTRUKTŪRĄ

Patalpų būklė

Padalinių patalpų būklė nesikeitė. Lėšų stygius neleidžia atnaujinti patalpų interjero, kompiuterių darbuotojams.

29 lentelė

SVB patalpų būklė 2022 m.

	Avarinės patalpos	Remontuotinos patalpos	Per metus atlikta remontų
VB	–	1	0
MF	-	–	-
KF	1	3	0
SVB	1	4	0

Viešosios bibliotekos pastato fasadui būtinas atnaujinimas. Gudienos padalinio patalpos yra avariniame pastate. Kalvių, Pakertų padaliniuose reikia atlikti einamąjį remontą. Gudienos, Dainavos padaliniai apšildomi krosnimis.

Viešosios bibliotekos Tauckūnų padaliniui pastatytas naujas kieto kuro katilas.

30 lentelė

Savivaldybės VB ir padalinių techninis aprūpinimas

	Kompiuteriai						Dauginimo priemonės	
	iš viso		vartotojams		darbuotojams		2021	2022
	2021	2022	2021	2022	2021	2022		
SVB	133	133	90	90	43	43	26	26
VB	30	30	12	12	18	18	2	2
MF	10	10	7	7	3	3	2	2
KF	93	93	71	71	22	22	22	22

Rajono bibliotekose iš viso yra 133 kompiuteriai. Iš jų:

- VB – 30, iš jų 12 vartotojams;
- padaliniuose – 105, iš jų 78 vartotojams.

Dauginimo priemonių skaičius:

- VB – 2;
- padaliniuose – 24.
- Kompiuterizuotos visos rajono viešosios bibliotekos.

Bendras bibliotekų patalpų plotas

- VB bendras patalpų plotas 622 m², iš jų naudingas 446 m²
- VB ir padalinių bendras patalpų plotas 3149 m²
- naudingas plotas bibliotekų funkcijoms atlikti 2639 m²

Lentynų apskaita

- viso fondo lentynų metrų skaičius 3127
- atviro fondo lentynų metrų skaičius 2867

Finansavimas

Einamosios (paprastos) išlaidos

- darbo užmokesčiui –588814 Eur. (71465 Eur. daugiau negu 2021m.);
- dokumentų įsigijimui –41288Eur. (7434 Eur. mažiau negu 2021m.) iš jų:
- periodiniams leidiniams – 5108Eur.;
- knygoms –36180 Eur.;
- elektroninei informacijai – 0 Eur.;
- ne elektroniniams leidiniams (kitiems) – 0 Eur.;
- kitos išlaidos – 54936 Eur.

Kapitalinės išlaidos

- Kompiuterinei įrangai – 10159 Eur. (LIBIS priežiūrai ir palaikymui);
- naujiems pastatams, renovacijai – 0 Eur.;
- kitos – nebuvo.

Pajamos ir finansavimas

Viešoji biblioteka 2022 m. įsiskolinimų neturėjo.

Rajono bibliotekų išlaikymui bei fondų komplektavimui iš valstybės ir rajono biudžeto buvo gauta 739980 Eur. (110,1 tūkst. daugiau negu 2021m.)

- iš savivaldybės biudžeto –**703800** Eur. ;

- iš valstybės (KM lėšos komplektavimui) – 36180 Eur;
  - steigėjo lėšos dokumentams įsigyti – 5108 Eur. (periodikai).
- KM ir Kaišiadorių savivaldybės lėšos dokumentams įsigyti – 41288 Eur., darbo užmokesčiui – 588814 Eur.
- Kitų nei steigėjo finansavimas lėšų dalis metiniame biudžete:
- Gautos lėšos už mokamas paslaugas (Skenavimas, kopijavimas, vartotojų pažymėjimai) 1485 Eur. (355 Eur. daugiau negu 2021 m.).
- 2022 m. iš VMI gauta 281 Eur. paramos lėšų (1,2 proc. gyventojų skirtų lėšų Bibliotekai). lėšos iš rėmėjų:
- Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla –517,38 Eur.
- Akcija „Knygų Kalėdos“ gauta knygų už 843,80 Eur.
- Fiziniai asmenys (ryt galėčiau patikslinti kokiems filialas) –709,80 Eur.
- Juridiniai asmenys (irgi galėčiau konkrečiau pasakyti kokie, jei reikia) – 792,16 Eur.
- Labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“ – 584,22 Eur
- VšĮ „Upė“ - 127 Eur.

31 lentelė

SVB finansavimas 2018– 2022m.

Metai	Iš viso (Suma €)	Savivaldybės (Suma €)	Valstybės (Suma €)	Parama (Suma €)	Mokamos paslaugos (Suma €)	Programų, projektų lėšos (Suma €)
2018	514677	476314	25676	536	1482	10669
2019	537344	503000	25633	340	1271	7100
2020	576294	563759	51100	475	785	11300
2021	631759	595400	34438	792	1129	0
2022	744292	703800	36180	281	1485	2546

2022 metais rajono viešųjų bibliotekų išlaikymui iš visų šaltinių buvo gauta 744292 Eur. Iš savivaldybės biudžeto buvo gauta 108,4 tūkst. € daugiau negu 2021 metais. 94,6% visų lėšų skyrė savivaldybė. Lėšos dokumentams įsigyti sudaro 19,0% (41288€) išlaidų, darbo užmokesčiui – 79,1% (588813 Eur.). Lyginant su praėjusiais metais išlaidos darbo užmokesčiui padidėjo 71,5 tūkst. € arba (13,8%), dokumentams įsigyti sumažėjo 7434€ (15,3 %). LIBIS priežiūrai ir palaikymui panaudota 10,2 tūkst. €.

IŠVADOS

Pasiekimai

- Mažėjant gyventojų skaičiui, išliko stabilus bibliotekų tinklas. Rajone veikia 23 Viešosios bibliotekos padaliniai: 22 kaimo ir 1 miesto (Žiežmarių) biblioteka. Vidutiniškai vienai bibliotekai rajone tenka aptarnauti 1210 gyventojų.
- Bibliotekos paslaugomis naudojosi 18,5 proc. rajono gyventojų. 2022 metais bibliotekose užsiregistravo 5367 vartotojai, 669371 lankytojiui buvo išduota 80898 vnt. įvairūs dokumentai.
- Bibliotekų fondai per metus buvo papildyti 7027 dokumentais 847 pavadinimų. Naujai gauti dokumentai sudarė 4,2 proc. viso SVB dokumentų fondo. Iš valstybės lėšų rajono bibliotekų knygų fondo komplektavimui 2022 metais buvo skirta 36180 Eur.

Dokumentams įsigyti iš savivaldybės biudžeto buvo skirta 5108 Eur (periodikos prenumeratai).

- Vystant skaitymo skatinimo bei kultūrinę-educacinę veiklą bibliotekose surengti 616 renginių, iš jų 201 dokumentų ir įvairaus meno parodų. Renginiuose apsilankė 10,3 tūkst. lankytojų.
- Organizuojant renginius bibliotekose buvo bendradarbiaujama su Kaišiadorių rajono mokyklomis, Vaikų darželiais, Vaikų dienos centrais, Kultūros centru, Kaišiadorių muziejumi, Turizmo verslo ir informacijos centru, Kaišiadorių šventosios Faustinos mokykla, rašytojais ir kitais kūrėjais.
- Skaitmeninio raštingumo mokymus baigė 414 gyventojų. Stebima reali gyventojų skaitmeninių mokymų bibliotekose abipusė nauda. Prisidedama prie gyventojų skaitmeninės atskirties mažinimo (pagerėjusi gyventojų gyvenimo kokybė, padidėjęs bibliotekų lankomumas bei jų vertinimas).
- Tęsimas virtualių parodų kūrimas pristatant Kaišiadorių krašto kūrėjus. Parengta 8 virtualios parodos.
- Viešosios bibliotekos svetainėje rubrikoje „Kaišiadoriečiai kuria“ pristatyta 2 naujos kaišiadoriečių knygos. Rubrikoje „Knygos apie Kaišiadorių kraštą ir jo žmones“ (3 pateiktys).
- Viešosios bibliotekos interneto svetainėje susidomėjo 7094 nauji naudotojai, atliko 40139 peržiūras. Viešosios bibliotekos Facebook profilis buvo mėgiamas 1392 vartotojų (89 daugiau negu 2021 m.), 11552 sekėjų (134 daugiau negu 2021 m.), 169 įrašai per metus pasiekė 12,7 tūkst. vartotojų.
- Bibliotekos veiklos efektyvumas priklauso nuo darbuotojų profesionalumo. Kvalifikaciją kėlė 37 bibliotekos specialistai.
- Kaišiadorių savivaldybės Kultūros premiją pelnė Kaišiadorių viešosios bibliotekos Zūbiškių padalinio bibliotekininkė O. Raudeliūnienė, už vietos bendruomenių narių įraukimą į kultūrinę veiklą, puoselėjant Kaišiadorių krašto kultūros paveldą ir gyvąją tradiciją.
- Padidėjo bibliotekų darbuotojų darbo užmokestis 2022 m. 13,8 procento.

Išvados

- Didėjant informacinių technologijų plėtrai, ryškėja vaikų ir jaunimo knygų skaitymo mažėjimo problema.
- Dokumentų fondas menkai naudojamas, fondo apyvarta 0,5, fondo atnaujinimas – 4,2. Pasikeitę skaitymo poreikiai lemia, kad aktyviai naudojamas tik naujų knygų fondas, o likusi fondo dalis mažai naudojama. Mažėjantis skaitymo poreikis, ypač vaikų, yra iššūkis bibliotekoms. Vienu iš svarbių tikslų išlieka kitokių formų ar veiklų, parodančių skaitymo naudą ir poveikį, paieška ir pritaikymas.
- Bibliotekų atvirumą ir patrauklumą lankytojams ap sunkino kaimo teritorinių padalinių – bibliotekų nepilni etatai. Iš 23 kaimo teritorinių padalinių - bibliotekų 18 padalinių dirbo nepilnu etatu. Tik 4 kaimo teritoriniai padaliniai - bibliotekos (Rumšiškių, Pravieniškių, Žaslių ir Žiezmarų) dirba pilnu etatu.

- Nėra lėšų Viešosios bibliotekos fasado atnaujinimui, bibliotekų remontui, bibliotekininkų darbo kompiuterų atnaujinimui.
- Optimizuoti kaimo bibliotekų tinklą, atokesnių vietovių gyventojus aptarnauti bibliobusu.
- Šiuolaikinėje visuomenėje nuolat auga skaitmeninių įgūdžių poreikis, sparčiai vystosi technologijos. Reikia lankstumo ir pasiryžimo išmokti įvaldyti naują įrangą. Tai irgi iššūkis bibliotekoms. Stiprinti gyventojų ir darbuotojų informacinių gebėjimų ugdymą.